

SANVAITINIS LAIKRASZTIS.

Nr. 28

BROOKLYN, N. Y., 10 d. Liepos (July) 1902 M.

Metas II

ENTERED AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., AS SECOND CLASS MATTER, MARCH 11 1901.

Isz kitu laikraszczin.

„Saulės“ iszleistojas neperseniai prisipažino, kad jo „laikrasztis nesimaino“. Atsidedamas tuo žygiu ant p. Baczkaucko žodžio, nė netyriñesiu: ar tikrai „Saulė“ per 14 metų savo gyvasties nė kiek neatsimainė? I tą vietą velink, paėmęs kelis paskutinius szių metų numerius, parinksiu isz „Saulės“ žymesnius iszsireiszkimus, kurie aiskiai parodys: kokias nuomones tasai laikrasztis tarp žmonių platina dabar; o tą syk žinosime: ir kokias seniaus platino, nes, anot p. B-ko — „Saulė“ nesimaino.

Nieks nesiginczys, jei pasakysime, juog kiekvienas laikrasztis, iszeinantis lietuviszko kalboje, privalo iszeiti ir lietuviszkoje dvasioje. Pono Baczkaucko „Saulė“ iszeidiñėja, teisybė, labai, labai prastoje lietuviszkoje kalboje, bet vis-gi lietuviszkoje. Vienok kokia isz po to lietuviszko szuipinio, atspausto dimnių dimniausiu statraszu, kyszto dvasia, tegul skaitytojas pamatys isz szių sztai „Saulės“ žodzių: „Jeigu lietuviai nori czion Amerike pasikelti, tai tegul persiima amerikonų budais ir tai visame, o jeigu savo papratimų nepames ir eis pagal balsą sugeltų „patriotų“, tai savo vardo nepakels ir nesuliskaus gerbuvio.... Tegul lietuvių vaikai atsilankintėja į publikines mokyklas, tegul ir nemoka lietuviszka iszneketi, o vienok vadzsis lietuviams. Tuom tai mes savo vardą ir tautą pakelsime.“

Jug czia aiskiai „Saulė“ kalbina lietuvius pamesti savo paproczius ir „taivisus“ ir — net savo prigimtą kalbą, užteks: jei vadzsis lietuviams. Puikiai! Kaszin, kaip czia p. B. galejo užsimirsioti prie teip dailios progos dar pasiuļiti „Saulė“ su „Linksmomis valandomis“ ir kalendoriumi, ką „lietu ir pagada“ rodo, kaip tai paprastai kiekviename „Saulės“ numeryje daro. O jug galejo labai dailiai savo iszvadziøjimuose paraszti, pavezdan sziteip: ką jus czia lietuviai galvą laužysite su kokiu ten patriotizmu, užteks: jei iszaugszto užsimokėsite už „Saulė“ ir dar pridėsite už „Links. Valand.“, tai diesnio patriotizmo nė nereiks! Bet sziau žygiu „Saulės“ iszleistojas savo anajį pamokinimą: kaip lietuviai Amerikoje turi apsieiti, velyjo užbaigti su szitoku „patriotizku“ paraginimu: „Spjaukite in akis del tų gaivintojų lietuviszko szpiclių....“ Visai jau nė nedyvai, jei tokiu budu sukritikavusi lietuviszės vadovus, „Saulė“ pasidrasino kritikuoti ir dr. Basanavicziaus surinktas ir iszleistas „Oszkabalų dainas“, kurias p. Baczkauckas, nė nemirkteležys, pavadin „piemeniszkomis dainomis“.

Už tokį „Saulės“ žeminantį ir niekinantį iszsireiszkimą apie „Oszkabalų dainas“, kurios turi didelę moksliszka vertę, priversti esame jai („Saulėi“) pñmñti priežodį apie zemczziugus ir tulą gyvulėļį, kuris anų nepažino....

Gerai lietuvis maloni, idant musy iszeiviai — lietuviai czion Amerikoje nesiskirstytų didei, bet, kiek galint, steng-

tųsi kruvoje apsigyventi, idant tokiu budu geriau užlaikytų savo tautybę. Bet „Saulėi“ nerupi atlaikymas tarp lietuvių nė paproczii, nė prigimtos kalbos; dėlto ji įkalbineja žmonėms, juog „kur lietuvių mažai, ten jau gerai“.

O juogiai Pennsilvanijos lietuviai sutvėrė drucziausias kolonijas, kur kuri ir savo grynai lietuviszkas bažnyczias, delto p. B-kas, pasinaudodamas isz straių anglių kasyklose, koźname savų „Saulės“ numeryje angliakasiams taria vaziuoti sau, „nes, girdi, kietose anglyse gero niekad nebus“.

Toks darbas isz pusės „Saulės“ yra nuoseklum, bet kas galejo tikėtis, kad tas patiks „Vienybei“, kuri „Saulė“ dėl to pagyrė, buk ji („Saulė“) „daugiausiai už kitus lietuviszkus laikraszczius raszanti apie straius.“

Visi Amerikos lietuviai teipgi gerai žino, juog musų lietuviszkos bažnyczios turi jau savo didelius nuopelnus ir link lietuviszės. Isz to iszeina, kad mes lietuvių privalome stengtis turėti, kur tik galima, savo atskyras lietuviszkas parapijas ir bažnyczias. „Saulėi“ vienok, matomai, tas nerupi, ji raszydama apie vieną lietuvių koloniją, sako: „o kad pas mus nėra lietuviszkos bažnyczios, tai neyra nė vaidų, nė pravardziavimų, kone visi lietuviai eina į lenkų bažnyczią.“ Isz to iszeitų, lyg lietuviszkos bažnyczios butų pradzia vaidų ir pravardziavimų?

Ale juog užteks tų isztraukų persitiktinimui: kokios naudos lietuvių vi-

EDGARAS

— arba —

Nuo ateizmo prie pilnos Teisybės.

Parabė pagal L. Hammersteing Kun. Dr. M. Juodyšius.

(Tąsa.)

Tokiu būdu apaštališkas vieros išpažinimas likos per Nicėes vieros išpažinimą plačiau išplėtotas tame punkte, teip kad niceišką sudėjimas (symbolum), kurį ir šiandien skaitome mišiose, šiaip skamba:

Tikiu į vieną Dievą Tėvą visogalintį, sutvertoją dangaus ir žemės, matomų visų daiktų ir nematomų. Ir į vieną Viešpatį Jėzų Kristų, Sūnų Dievo vienatinį, ir iš Tėvo gimusį prieš visus amžius; Dievą iš Dievo, šviesą iš šviesos, Dievą tikrą iš Dievo tikro; gimusi, nesutverta, vienos esybės su Tėvu, per kurį viskas sutverta; kurisai del mūsų žmonių ir del mūsų išganymo nužengė iš dangaus, ir stojosi kunu per Dvasią Šv. iš Marijos Panos, ir stojosi žmogum. Nukryžiuotas teipgi už mus, po Pontsku Pilotu numužytas ir palaidotas. Keles iš numirusių trečią dieną, pagal Raštus; ir užzengė į dangų, sėdi po dešinei Tėvo. Ir vėl ateis su garbe sudyt gyvus ir numirusius; kurio karalystės nebus galo. Ir į Dvasią Šv., Viešpatį ir duodantį gyvastį, kuri iš Tėvo ir Sunaus pačina; kuri su Tėvu ir Sunum drauge yra garbinama, ir šlovinama, kuri kalbėjo per pranašus. Ir į vieną šventą, katalikišką ir apaštališką Bažnyčią. Išpažystu vieną krikštą del griekų atleidimo. Ir laukiu prisikėlimo numirusių. Ir gyvenimą ateinančio amžiaus. Amen".

Sulygink dabar abudu vieros išpažinimus: apaštališką ir niceišką, o aiškiai pamatysi, kad yra galimas tolesnis išplėtojimas krikščioniško mokslo, be jokio išardymo pirmutinių teisybių.

3. Toksai išplėtojimas turėjo vietą per visą eilę visuomeniškų susirinkimų, kaip to (pagal paprastą aprokavimą):

1. Nicėjoj (325).	11. Laterane III (1179).
2. Konstantinopolij (381).	12. Laterane IV (1215).
3. Ephese (431).	13. Lyone I (1245).
4. Chalcedone (451).	14. Lyone II (1274).
5. Konstantinopolij II (553).	15. Vienne (1311).
6. Konstantinopol. III (680).	16. Konstancijoj (1414-1448)
7. Nicėjoj II (787).	17. Bazylejoj (1431-1427).
8. Konstantinopol. IV (869).	18. Florencijoj (1438-1444).
9. Laterane I (1123).	19. Laterane V (1512-1517).
10. Laterane II (1139).	20. Tridente (1545-1563).
	21. Vatikane (1869-1870).

Bet vieros išpažinimas, kuris labiausiai prieš protestonus o paskiau prieš senkatalikius tapo sudetas, su kuriuo kiekvienas katalikas turi apsipazinti, yra tai teip vadinamas „Tridentiniškas vieros išpažinimas“, o kursai teip skamba:

„Aš N.N. tikiu drutu tikėjimu ir išpažystu viską ir kiekvieną daiktą, kas tik randasi vieros išpažinime, kurį naudoja šventa rymiška Bažnyčia, kaip to: Tikiu į vieną Dievą, Tėvą visogalintį, sutvertoją dangaus ir žemės, visų matomų ir nematomų daiktų. Ir į vieną Viešpatį Jėzų Kristų, vienatinį Sūnų Dievo, gimusį iš Tėvo prieš amžius; Dievą iš Dievo, šviesą iš šviesos, Dievą tikrą iš Dievo tikro, gimusį, nesutverta, vienos esybės su Tėvu, per kurį viskas sutverta; kurisai del mūsų žmonių ir del mūsų išganymo nužengė iš dangaus ir per Dvasią Šv. iš Marijos Panos emė kuną, ir stojosi žmogumi. Nukryžiuotas teipgi po Pontsku Pilotu, numužytas ir palai

dotas; keles iš numirusių trečioji dienoj, pagal Raštus; ir užzengė į dangų, sėdi po dešinei Tėvo, ir vėl ateis su garbe sudyt gyvus ir numirusius ir Jo karalystė neturės galo. Teiposi tikiu į Dvasią Šv., Viešpatį, duodantį gyvastį, kuri pačina nuo Tėvo ir Sunaus, kuri su Tėvu ir Sunum drauge yra garbinama, kuri kalbėjo per pranašus. Tikiu į vieną, šventą, katalikišką ir apaštališką Bažnyčią. Išpažystu vieną krikštą del atleidimo griekų, ir laukiu prisikėlimo numirusių, ir amžiną ateinantį gyvenimą. Amen.

Išpažystu ir kuo draučiausiai priimu apaštališkus ir bažnytinis padavimus, apeigas ir įstatymus minėtos Bažnyčios. Teiposi-gi priimu Raštą Šv. tokiam supratime, kokiam jį užlaiko šventa motina Bažnyčia: nes prie jos priguli spręsti apie tikrą supratimą ir išguldymą Šventų Raštų; ir jo niekados kitapai neprisiumi ir neaiškiumi, kaip tikta vienmisliškam sutikime su šventais Tėvais.

Išpažystu, kad tikrai ir lyginai septyni yra Sakramantai Naujo Įstatymo, Jėzaus Kristaus, Viešpaties mūsų, įstatyti, ir, kad ir nevisi kiekvienam žmogui, del išganymo yra reikalingi, t. y.: Krikštas, Dirnavonė, Švenčiausias Altoriaus Sakramentas, Pakuta, Paskutinis patėpimas, Kunigystė ir Moterystė; kad jie suteikia mylistas, ir kad iš jų Krikštas, Dirnavonė ir Kunigystė, be didžiausio prasieginimo, negal but atkartoti. Teip-gi priimu ir pripažystu prie iškilmingo suteikimo viršminėtų Sakramentų įvestas ir vartojamas ceremonijas katalikiško Bažnyčios. Visą ir kiekvieną daiktą, kas tik ant Švento Tridentiniško susirinkimo likos nuspręsta ir nutarta kas link grieiko pirmutinio ir nuteisinimo, guodoju ir priimu.

Lygiu būdu išpažystu, kad šventose Mišiose susideda Dievui permeldimo auka už gyvus ir numirusius; ir kad Švenčiausiam Altoriaus Sakramente randasi teisingai, tikrai ir esybiskai, Kunas ir Kraujas, drauge su dušia ir su dievyste Viešpaties mūsų Jėzaus Kristaus, ir kad persimaio visa medega duonos į Kuną, ir vyno į Kraują, kuria tai permainą katalikiška Bažnyčia vadina „transsubstancijacija“. Ir išpažystu, kad po vienu iš dviejų paveikslų priimama ciela ir nepadalyta Kristų — taigi tikrą Sakramentą.

Dručiai tikiu, kad yra žyčšius, ir kad jame užlaikytom dušiom, per užtarymą šventųjų, galima pagelbt. Teiposi, kad reikia garbinti ir melsti šventųjų, kurie jau su Kristum karaliauja; ir kad jie meldžia už mus Dievą, ir kad jų relikvijas reikia guodoti. Pripažystu teipgi, kad privalom abrozus Kristaus, žyčšiausios Dievo gimdytojos ir kitų šventų turėti ir užlaikyti, kaip ir jiem prigulincia paguodone atduoti. Teipgi išpažystu, kad Jėzus Kristus dave savo Bažnyčiai valdžią suteikimo atlaidų, ir kad naudojimas iš jų labai yra naudingų. Išpažystu šventą katalikišką, apaštališką, rymišką Bažnyčią, kaip motiną ir mokytoją visų bažnyčių; ir prizadu ir prisiegiu rymiškam Popiežiui, įpediniui kunigaikščio Apaštaly šv. Petro ir vietininko Jėzaus Kristaus tikrą paklusumą.

Teiposi be mažiausios abejonės priimu ir išpažystu viską, kas tik per šventus Bažnyčios padavimus likos paduota, nuspręsta ir aiškinta ant visuomeniškų bažnyčios susirinkimų, ypač Tridente ir Vatikane, kas link pirmybės ir neklaidingo moksliško urėdo rymiško Popiežiaus; drauge atmetu ir praktišką viską, kas tam yra priešingu — visas klaidas, kurios nuo Bažnyčios yra atmetos ir iškeiktos.

Šita tikrą katalikišką tikėjimą, be kurio ne vienas negali but išganytas, kurį dabar iš liuosos savo valios priimu ir išpažystu, noriu, prie pagalbos Dievo, iki paskutiniam kvapai savo gyvenimo, ciela ir nesudarkyta išpažinti ir užlaikyti; ir noriu rūpintis, kiek galėsiu, idant ir tie, kurie kokiu nors būdu rasis po mano valdžią ir įtekme, jį užlaikytų. Tą prizadu ir prisiegiu aš N.N. teip man padėk tikras Dieve ir šita šventata Jo Evangelijai!

4. Tai tau mūsų katalikiškas vieros išpažinimas. Jisai tiek turi del nus vertės ir teip yra šventu, kaip anie išpažinimai nuo pusanro tukstančio metų. Nes tas pats autoritetas teip žita, kaip anuos sustatė. Tuo autoritetu yra vyskupai, kaipo įpėdiniai apaštaly, su Popiezius ant viršaus, kaipo įpėdiniu kunigaikščio apaštaly Petro. Kadagi Kristus, juos siunte „iki pabaigos svieto“ mokyti „visas gimines“, o drauge ir mus, tai mes tikim jų žodžiu. Ar katalikas bus mokyty, ar prašciokeliu, jisai išpatysta moksle Bažnyčios žodj Dievo, ne delto, kad jo moksliški tyrinėjimai vieną arba kitą mokslo dalj išrodyty jo kaipišką senoviškos Bažnyčios, bet delto, kad dabartinė katalikiška Bažnyčia, kuriai privalo pasiduoti, jį teip mokina. Jeigu mokslinčius savo tyrinėjimais suranda patvirtinimą mokslo katalikiškos Bažnyčios, iš to jis džiaugiasi; jeigu mokslinčius atranda ką priešingo, tada jisai žino, kad anasai savo moksliškuose tyrinėjimuose ir išvedimuose turėjo kur nors paklysti. Kad prašciokėlis negali kaip pridera pasinaudoti mokslo, tai delto jo tikėjimas neyra mažesnės vertės už tikėjimą mokslinčiaus. Kas norėty visas katalikiškas teisybes pripažinti tiktai ant pamato savo ypatisių ištyrimų, o ne iš pasidavimo moksliškam urėdui Bažnyčios, tas ne butų kataliku, kad ir karščiausiai triūstu apie persicimą katalikiškų mokslo, apie grozybę katalikiškos dievmaldystės, apie geradėjingą veikmę katalikiškos dvasiškijos ir t. t. Priešingai kas nor tiek supranta, juog Kristus apaštalus ir jį įpėdinius vyskupus aprupino moksliškų urėdu ir įsakė visiems jų mokslui pasiduoti; kas ant pamato šitokio supratimo klauso bažnytinio mokslo urėdo: tas yra kataliku, norints mažai butų apsipazines su smulkiais išgaliais katalikiško mokslo.

Matai dabar, kokį zenklinimą del mus katalikų turi gyvas bažnytinis mokslo urėdas ir jo sutaisyty vieros išpažinimai Mes guodojam juos: nes jie yra įtampa mūsų tikėjimo, kurio mus mokina tikroji, Kristaus valdžia, apdovanova Bažnyčia.

Jūs, protestonai, teipgi turite savo vieros išpažinimus: Augsburgio išpažinimą, Schmalkaldiškus artikulius, sutaikymo formas ir t. t. Bet jie tiek pas jus tur autoritete, kiek žmonės, kurie juos sustatė. Delto aš nepiekiu nė vieno iš jų mokytojų, jeigu kuris nejučia privalumo jiems pasiduoti, arba kaip kadą suvisai tokius atmeta. Nes ką mokoje Luteris, Melanchtonas arba Kalvinas, tas jis pats moka, ir dar gal geriau. Kad toksai paniekinimas vieros išpažinimų visą pazityvišką bažnyčią stato ant krašto prapulties, apie tai nėra mažausios abejonės. Bet tas yra tiktai neatbutina pasekmė ano pirmutinio pasipriešinimo protestonų 16 šimtmetyje prieš nepaju dinamą tikrą autoriteta.

Kaipo paisyti mano laiško norėčiau matyti tavę davestą iki tam laipsniui, idant pilnu persitikrinimu galėtum su manim išpažinti: „Tikiu j viska, ką Dievas apreiskė, ir ką per savo šventą katalikišką Bažnyčią padavė del tikėjimo“!

6. VIETININKAS JĖZAUS KRISTAUS.

(I. Edgaro laiškas.

Guodotinas Tėve! Paskutiniam savo laiškelje užmanot man toli siekiantį geidimą. Pirmiau, negu tam galėsiu atsakyti, dar nekuriu punktai reikalauja išaiškinimo.

Viskas priguli nuo to, ar neklaidingumas Popiezius yra mokslo tikros krikščionybės, ar ne. Jeigu teip yra, tadą nematau jokios kliuties, delko visų ir pavieniuo nutarimų Tridentiško susirinkimo negalėčiau priimti. Nes ką nusprendžia neklaidingas Popiezius, tame klaidos negali buti. Jeigu-gi Popiezius neyra neklaidingu, tadą ir vatikaniškas susirinkima

paklydo; tadą ir visuomeniški susirinkimai neyra neklaidingais; tadą ir visas jų išguldymas apie Bažnyčios hierarchiją eina ant niekų. Iš to jau galiu tolesnę išvesti konkluziją. Kad Bažnyčia iškrypo iš tiesaus kelio jau nuo niceiško susirinkimo arba ir apaštališko. Nes jau nuo tadą visur užtinke Jūs katalikiškai-hierarkišką autoriteto principą, kuris nesiudoda atskirti nuo neklaidingumo. Tokiu budu logika verčia maną arba pripažinti neklaidingumą Popiezius, arba išsižadėt visos krikščionybės ir pripažint, kad abelnai mes nedaugiau žinome, kaip turime tikėti. Ir vel — kaip gal vargšas, silpnas žmogus buti neklaidingu? Ir kur randasi senoviškų krikščionybės nurodymas ant kokio neklaidingu Popiezius? Tenai randame tiktai vyskupus ir gal vyresnius už juos patriarkus: Alexandrijos, Antiochijos, Rymo ir veliaus Jeruzolimos ir Konstantinopoliaus. O kur pasilieka Popiezius?

(Tėvo atsakymas.)

Turi tiesą, sakydamas: „arba Popiezius yra neklaidingu, arba — po katalikystei ir visai krikščionybei! Aš tiktai atkreipiu tavo argumentą: laikosi tvirtai katalikystė ir krikščionybė; taigi Popiezius yra neklaidingu.“

Ką užmeti prieš neklaidingumą, tai viską galima padalinti į teologiškas ir istoriškas sunkenybes.

1. Tavo teologiškas užmetimas skamba: „Kaip gali vargšas, silpnas žmogus buti neklaidingu?“

Atsakau: Jisai gali buti neklaidingu per nuolatinę veikmę mylistos Jėzaus Kristaus ir per apvietimą Dvasios Šv. Kas nori mierio, tas tur norėti ir įnagio del jo pasiekimo. Jeigu Kristus nori, idant jo burs butų vestas keliu teisybės, tadą turėjo tą, kuri paskyrė augščiausiu Piemeniu, nuo paklydimu apsaugoti. Nes kitaip paskirtas Jo piemuo nevėsty burio keliu tiesos, tiktai keliu klaidingu.

Šitas pamatas duoda tau visą supratimą apie neklaidingumą Popiezius. Ant kiek tas pamatas reikalauja, ant tiek Popiezius yra neklaidingu; toliaus ne. Tas pamatas nereikalauja, idant Popiezius ypatisškai butų liuosus nuo nuodemių; taigi ir Popiezius gali nusidėti (griešyt). Tas pamatas nereikalauja, idant Popiezius, kaipo privatiška ypatė, niekad jokios klaidos nepapildytų; taigi gal ir Popiezius klysti, pav. rašydamas teologiškas knygas arba laiškus. Jis nereikalauja, idant visi oficijališki dokumentai, kurie išeina iš po rankos Popiezius, butų liuosu nuo klaidų; delto, duokim ant to, gali rastis istoriškos klaidos brevijorių, norint jį Popiezius patvirtino ir visiem kunigam iš jo melstis prisako: nes, tikrai sakant, prisako jiem tik melstis, o ne visiškai tikėti. Žinoma, paškas butų, kurisai apie teisybes paduotas brevijorių be jokio pamato abejoty. Tas pamatas reikalauja tiktai, idant toki Popiezius nusprendimai, kuriuos jis, kaipo augščiausias mokytojas, ex cathedra garsina krikščioniam kaipo tikrą mokslą Bažnyčios butų liuosu nuo klaidų. Nes, kadą visi krikščionys privalo klausyti žodžio savo nuo Kristaus paskirto augščiausio mokytojo, kaip žodžio paties Išganytojas, tadą per klaidas tokiuose nusprendimuose visa krikščioniška Bažnyčia paklystų ir neišpildytų prizadėjimai Kristaus. Kadagi Jo prizadėjimai turi išsipildyti, tai ir Kristus iš savo dieviškos apveizdos turėjo tokius nusprendimus kokiu nors budu apsaugoti nuo klaidų.

Gal paklausi: kaip Apveizda Dievo gali periskadyt Popieziui, turinčiam liuosą valią, bent kurią dieną ką nors lengvamisliskai nuspreiti?

Buk persitikėjęs, kad ir šitas užmetimas, kaip ir kiti, kuriuos statai prieš katalikišką Bažnyčią, jau nuo šimtmetių buvo pakeltas ir prigulinciai išristas.

(Toliaus bus.)

(Tąsa nuo 1mo puslapio.)

suomenė gali tikėtis nuo tokio laikraščio, kaip „Saulė“? Nors „Saulė“ vieną vietą pati savę giria, tvirtindama: buk ji „daugiau atnesa naudos, negu visi kiti laikraščiai“; bet mes netik tos naudos negalim užtęmyti, bet da matome prieszingus tam dalykus. Matome, kad lietuviai, skaitydami jei norėtų dėtis į širdį, jos žodžius, gali įgauti nesveiką supratimą apie lietuvių abelnaį ir savo priderstus, kaip lietuvių czion Amerikoje. Be to da menkai išsilavinę žmonelės (nes tik toki skaito, „Saulė“), beskaitydami „Saulė“, teip gali sudarkyti savo lietuvišką kalbą ir abelnaį užtausti, kad paskui su vargu galėtų paskaityti tikrą lietuvišką knygą ar laikraštį.

Baigiant sąj pasikalbėjimą, negalima užtęlyti da apie akyvą „Saulės“ politiką su dviem mūsų besivaržančiais „Susivienijimais“.

Idant neįsikuldėti nė vieniems, nė kitiems ir nepagadėti sau biznio (tai svarbiausia!) „Saulė“ pasiryžo pataikauti su abiem. Pirmiausiai buvo seimas „Tautiško Susivienijimo“ Bostone, „Saulės“ išleistojas nusiente seimininkams į Bostoną pasveikinimą su karsutu linkejimu: „idant k i e k v i e n a s lietuvių prigulety į „Tautišką Susivienijimą“.

Paskui už nedėlios laikė seimą „Katalikiską Lietuvių Susivienijimą“ Mahanoy City, Pa., ir „Saulė“ užgiedo ilgą ilgą giesmę ant garbės katalikiską Susivienijimo ir, kaip girdėjau, net visiems susirinkusiems delegatams saleje specialiskai po tą numerį su giesme išdalindino. Na, kaszin: ar ilgai „Saulė“ seksis tokia politika, idant „vilkas butų sotas ir oszkele ciela“? E. M-tis.

Žinios isz pasviečio.

Anglija.

Liga karaliaus Edvardo, apie kurią buvo kalbėta pereitam numerj, ant tiek pagerėjo, kad pavojaus kaslink smerties gydotojai visai neatranda. Operacija atsibuvo laimingai ir opos vietomis jau sugijo. Vainikavimas likosi atidėtas iki mėnesiui R u g s ė j u i, jeigu tik iki tam laikui karalius visizskai pasveiks.

Visoje Anglijoje, ypatingai Londone, gyventojus apėmė liudnumas isz priezasties iszpustyjimo kelių deszimčių dolierukų ant papuozimo tos dienos, kad tas viskas turėjo dingti per nieką.

Italija.

Kardinolas Puzina vardan savo kardinolisko vardo apturėjo bažnyčią szv. Vitaliso, Gervazo ir Protazo. Ta nuo amžių bažnyčia atsiranda pietų-rytinėj pusėj Romos, pakalnėje Kvirinalo, uždėta per popiežių Innocentą I (402 iki 417). Su bažnyčia szv. Vitaliso, Gervazo ir Protazo susirizsus atmintis muzcelninko vyskupo Jono Fisherio, kurs likosi nukirstas už szv. tikėjimą, pagal prisakimo Henriko VIII.

Ant paskutinio popiežisko konsistoriaus, atsibuvusio 9 dieną Birzelio, likosi į vyskupus paskirtas buvusis Liepojas klebonas, baronas von der Roppa, ir Tiraspoliaus diecezija (m. Saratovas, ant kranto Volgos).

Ant vietos mirusio a. a. vyskupo Beresnieviciaus likosi paskirtas kun. Zditovieckis, kurs po miriui vyskupo Sotkevicziaus valdė Sandameriaus diecezija.

Aprika.

Boerai vis dar sudedinėja ginklus. Iki sziam laikui jau 17,500 boerų (tarp kurių atsiranda ir daug nedaugusių vaikų, neturinczių 17 metų, ir visai senų žmonių) sudejo ginklus anglams. Daugelis atsirado apdriskusių, apiplyzusių ir iszbadejusių nuo vargo ir be valgio.

Miestas Johannesburgas pamazū vel atgyja prie senoviszko savo gyvenimo. Pabėgeliai atgal į miestą grizta szimtais, bet ant gatvių miesto jie visai nepasirodo. Žiurkes, peles ir kandaį visuose magazinuose ir krautvėse daug blėdies pridirbo laike karės.

Prekystė su pietine Aprika teip umai pasididino, kad dvi kompanijos atidarė naujas laiviszkas linijas tarpu New Yorko ir portu pietinės Aprikos. Pasazieriniai garlaiviai dabar visados kursuos reguliariszkaį.

Belgija.

Liga Belgijos karalienės Marijos, kaipu praneza isz Brukselio, labai pavojinga. Bėgyje paskutinij metų karalienė asabiszkaį niekur negalėjo iszeiti

ir atsilankyti ir priguli ji prie moterių, teip sakant, kurios matė daugiau rupesczių, nė dziaugsmo. Ji gimus 1836 metuose, kaip jauniaucia dukte arcikuni-gaikszcziū Juozapo Palatina ir kuni-gaikszcziutes Marijos Virttembergos.

ISZ VISUR.

Londonas. Ant maskoliszko laivo „Terec“ pasikelė maisztaį, kuriuose keli oficeriai tapo nuzudyti per marininkus.

Berlinas. Vienas vokiszkas torpedinis laivas nuskeno prie iplaukos upės Elbos, isz priezasties susikulimo su angliszku garlaiviu. Kapitonas ir trys marininkai nuskeno.

Madridas. I bažnyčią laike dievmaldystės trenkė perkunas. 25 ypatės užmusztos, o 35 labai suzeistos.

Rimas. Kalabrijoj buvo drebėjimas žemės. Atsikimij su žmonėmis nebuvo.

Varszavas. Arti Varszavos užtikta labai daug anglio. Anglys labai geros. Ant ateincancio laiko tosios kasyklos galės aprupinti visą rytinę Europą.

Berlinas. Berline likosi atnaujintas susivienijimas tarpu Vokietijos, Austrijos ir Valakų ant senoviszką iszlygų.

Sala Haiti, gulinti netoli Kubos, visa ugnye. Revolucija baisiausia pakilo. Revolucionistai dieną nuo dienos lieka tvirtesniais ir randavą kariumenę spaudžia isz visų pusių.

Pekinas. Naujausios žinios parėina isz Pekino, kad Maskolija Mandzurijos kiniecziams jau neatiduos.

Madridas. 5 milios nuo miesto iszliekė į orą parako magazinas. Drebėjimas žemės buvo toks didis, kad karaliskuose palocuose sutruko keli langai ir kelios durys suluzo.

Afganistanas. Afganistano Emirias szeszės savo dukteris iszdavė už szeszijų vadų savo kariaunos.

Peterburgas. Britiszkaj ambasadoj Peterburge neatsirado nė vieno reprezentanto, kurs butų apgailestaves dabartinį padėjimą anglų karaliaus Edvardo.

Varszavas. Port - Arture užgime kolera. Pasimirė jau apie 400 ypatų, tarp kurių iki 300 europeizikų.

Peterburgas. Pasibaigė procesas pulkauninko Kriveckio, kuris už pinigų išluosuo davdo daug vaikinių iš kariaus. Kriveckis likosi apsudytu ant 2 ir pusės metų į kalinį, jo 6 sandraugai po 3 metus ir kiti 6 į katorgą ant nekurio laiko.

Vladivostokas. Mieste Tokijoj, Japonijoj, vieszpatauja pavietrė kolera.

Washingtonas. Prezidentas Rooseveltas pasirasė ant novelės, kaslink atbudavojimo kanalo Panama.

Rimas. Vyskupas isz Sioux, Falls, kun. O'Gorman, pargrizės isz Rimo į Suvienytas Valstijas, parveže laiszką prezidentui Rooseveltui nuo svz. Tėvo ir gražų paveikslą, perstatantį m. Rimą su Baznyčia svz. Petro ir Vatikanu.

Havanna. Daugybė amerikiečių valkiojasi po miestą, neturėdami jokio darbo. Amerikoniszkasis pasiuntinis žada juos visus surinkti ir iszsiust į Suvienytas Valstijas.

Londonas. Sveikata karaliaus eina geryn. Gyditojai apreiszkė, juog karalius už poros svaiczių bus visiszkai sveikas.

Rimas, 2 Liepos. Karalius Emanuel sziamė mėnesijė rengisi atlankyti Peterburgą. Ruggputjį žada atsilankyti pas ciesorių Vilhelmą, bet pas Pranciszką Juozapą nežada užvaziuoti, kadangi ir paskutinis ant užkvietimo Emanuelio atsisakė nuo Rimo.

Berlinas. Amerikoniszkia pianistka Careno vėl jau prisiiima sau vyrą. Ji dabar eina už penko vyro. Jos penktas vyras yra brolis antro vyro. Ketvirtuo jos vyrų buvo pianistas d'Albert.

Washington. Pereituose metuose, kurs pasibaigė pagal randavo skaitliaus 30 dieną pereito Birželio mėnesio, į Su-

vienytas Valstijas pribuvo emigrantų 493,380, ant 85,000 daugiau, negu užperėituose metuose.

Isz Amerikos.

Yasaros sulegas.

Isz Albany, N. Y., pranesza, juog apskrityje Delevare, N. Y., 27 Birželio snigo. Tokio oro seniausi ten žmonės neatsimena, kad kada butų buvęs tokiam laike.

28 gi Birželio pranesza, juog Chicagoj, Bloomington, Joliet, Rock Island, Ill., teipogi ir szejte Yowā krito sniegas.

29 Birželio mieste Wilkes - Barrē, Pa., ir apigardėse visą dieną lijo. Vakare pasidarė szalta ir pradėjo snigti.

Janusas razbalininkas.

7 metų nekoksai Ch. Cox, New Castle Pa., likosi areštuotas už jo pasikėsinimą užmuszti isz revolverio savo motiną, už tad, kad ana jį apmuszė. Po areztavojimui pas jį likosi atrastas revolveris 32 kalibro, kurį jis rōdydavo lygiems sau vaikams ir sakydavo, juog noris nuszausti savo motiną.

Vaikas pagal metų iszrodō visai mazas, bet smarkus. Kalta daugiausiai motina už blogą iszauginimą.

Geriau pacalam pasikarti, negu jį kilū turēs karti.

Nekoksai J. Johnson, nigeris, sėdėjo kalinį Ellicott City, Mariland, kaipo apkaltintas ant pakarimo už nužudymą žydo Radetzko, uždegęs ant savęs drabuzius bandė pasikarti ant petnesų. Dažiurētojai kalėjimo nužvelgę ugnį, atbėgė užgesino ir petneszes nujojė.

Už poros dienų dekretas pakarimo ant Johnson'o likosi iszpildytu.

Iszsiustas kariszkas garlavis į salą Haiti.

Valdžia iszsiuntė kariszką garlavių į salą Haiti, kame dabar revoliucija verda, idant sergētų amerikiecius ten gyvenanczius.

Raisl vetra.

Miestą Mariettą ir aplinkines perietoj nedelioj atlankė didi vetra, kuri pacziam mieste padarė bledies ant 250 tukst. dolierių.

Nuo perkuno viena ypata likosi užmuszta, dvideszimt sunkiai suzeista. Viesulos apie 20 namų visai sunaikino ir apie 50 kitų maziau suardė. Elektri-

kiniai dratai visi likosi sutruakinti ir karai nevaikszcioja.

Didelė dirbtare.

Arti Cansas City, Mo., bus pastaityta didžiausia dirbtuve visoj pasaulej, del iszdirbimo bovelnos. Pastatymas apskaitytas ant 10,000,000 dol. Toje dirbtuveje galēs gauti darbą 4,000 darbiniku.

Iszpuolė isz vyznijos ir nusisuko spranda.

Anthony Powers, turtingas ir placziai visiems zinomas farmeris m. Marysville, Ohio, prie skynimo vyzynių savo darže iszpuolė isz medžio ir nusisuko sprandą.

Iszdykust mergaitė.

Ant cirko perstatymo mieste Reading, Pa., vieną kartą pasinorėjo nueiti paziurēt ir J. Kramer'ui, nekociam kontraktierui.

Perstatimai buvo labai garsus ir ant pabaigos savininkas cirkaus apreiszkė, juog bus parōdyta „dyka moteriszkė — sugauta kur tai ant salos Ceylon, ir kuri gyvena tik žalia mesa!“

Galva „dykos“ buvo apaugus dideliais pasiputusiaiis juodais plaukais, zinoma padirbtais, ir laikas nuo laiko jai į kletką metė vis žalią mesą.

Krameris budans arti kletkos prisiziūrėjo, juog veidas tosios moteriszkės rods butų pazinstamas. Pasitraukęs arcziau pažino savo 16 metų dukterį Lizzie, kuri nuo jo su komedijantais buvo iszbėgus.

Tėvas tuojaus davė žinią policijai, kuri areztavojō „dyką“ moteriszkę ir pristatė į tėvo namą.

Susirinkimas.

Havehill, Mass., 83 kuopa Susiv. L. R. K. Am. laikys savo susirinkimą ir bus kvartaliniē sžnarių iszmokestis, 13 d. Liepos, 7 val. vakare, po num. 103 River Str.

Teiks is ant minėto laiko visi sžnariai susirinkti, teipogi užkviesi savo draugus, norinczius prisiraszyti.

Sekr. D. Sczesmuleviczius.

Tautiecziai! Jaigu kuris nori grįžti atgalios į tėvynę o neturi pinigų, lai kreipiesi prie mus. Mes kiekvieną nuvesim per 9 dienas į Bremą ar Hamburgą. Tris adynas tik darbo su mažu damokėjimu. Raszyk tuojaus ant sekanczio adreso:

Columbia Shipping Office

158 Suffolk, cor. Stanton St. New York.

Vietinės Žinios.

6 dieną Liepos priesai cukernės dirbtuvė gale So. 2-nd Str., upėje, atarstas lavonas, kurs be jokių drabužių plūduriavo ant virszau vandenio. Visas kunas apdraskytas. Kas per vienas, nenuspėta, tik ant rankos buvo išspaustas paraszas „policman“.

5 dieną szio mėnesio, apie 4—5 valandą po pietų, pro Brooklyną prasišė didi vetra. Lijo smarkus lietus pusiau su sniegu.

Isz Pennsylvanijos anglekasyklu.

Unija laikosi tvirtai. Nekurie isz mainierių jau gauna isz unijos pagelbą. Ale virszininkai iszmintingai padarė, kad duoda pagelbą tiktai kaip paskolą. Pradėjus dirbti turės tą skolą, tie kurie dabar paima, i uniją sugrąžinti. Teip gerai, bereikalingai nesiskubins tuszinti Unijos kasą, ba žino, kad sykį reiks sugrąžinti, ką paėmė.

Apie Nautiką nekurie firemonai ir pumprneriai ir boseliai sugrįžo dirbt, bet Unija apie juos menkai boja.

Blogiausia tas, kad apie Wilkes-Barrius ir Plymouth'ą ir nekurie lietuviai pradeda „skebsuoti“. Butų niekai, jei eity dirbt ir parduotų kitus savo brolius isz vargo. Bet kiti, girdėt, turi po kelis szimtus pinigų bankoje, o lokamijasi ant daugias.

Apie Shendooahrij ir Mahanoy City ir girdėt nekurie patyloimis gerinasi kompanijoms, milsina, pasilik bosais ar superintendantais, jei kompanijos iszgrąjais. Bet ką tokie darys, jei iszgrąjais mainieriai? Tada jau jiems mainose ne vieta.

Pasitaiko, kad kaip kur ir biznieri ai skebsams pritaria, nors visi žino gerai, kad jie ne isz kompanijų, nė ne isz skebsų duoną valgo, tik isz mainierių. Kelių tokių biznierių pilvelius jau patempė ant stulpų, su laiku bus pakarta ir daugias. Teisybe, juos paczius nekaria, tik jų paveikslas, tai gal jie mažai bijosi, sakys, mums tas neskauda. Ale pajaus skausmą, kada, visiems suboikotavus, jų bizneliai susi-mažins ir kiszeniai iszsisuztins.

Feodalizmas isz nauju.

Nors socialistai vis dar skelbia, kad socializska revoliucija ir drauge su ja atmaina draugijos surėdymo ateis tuoj-tuoj, bet paskutiniame laike ir jie pradėjo nelabai tikėti savo pranaszysėms: Vokietijoje su kiekviena diena darosi jie didesniais oportunistais, Prancuzijoje stengiasi sueiti i kompromisą su valdzia, o Anglijoje jau nuo ilgesnio laiko gyvuoja teip vadinamas judejimas Fabianų, kurie apie jokią revoliuciją nemislija, bet rupinasi apie pagerinimą buvio darbininkų dabartiniam draugijos surėdyme.*

Bet musų akyse darosi tokie daiktai, kad norom's — nenoron's prisieina pripažinti, juog įeiname i naują fazą socializskos evoliucijos, — grįžtame prie teodalizmo.

Akyvą straipsnį tame dalyke paraszė neseniai**) W. J. Ghent, vienas isz redaktorių neiszeinancio jau laik-raszcio: „The American Fabian“. Tikiuosi, kad kiekvienas, kurs interesuojasi draugijos klausimais apskritai, o darbininkisku ypatingai, panorės susipažinti su pažvalgomis to socializsko reformatoriams, kurs jau yra Amerikos draugizskame gyvenime atloszės nemažą rolę.

Tarp daugelio kitų užmetinėjimų priesz socializmą galima buvo iszgirsti du sekanczius:

1. Marx ir jo pasekėjai tvirtina, kad stambesniejai kapitalistai naikina mažesnius, kad kasmet mažesnės dirbtuvės, fabrikai ir žemės valdybos eina i rankas didelių kapitalistų; — tuo tarpu pasirodė, kad tokiuose kapitaliziskuose krasztuose, kaip Vokietija, Prancuzija, Belgija, Anglija ir tt., pastaruose metuose mažos farmos ir fabrikėliai nė kiek nesusimazino, bet dar žymiai pasidau-gino.

2. Socialistai mokina, kad visi turtai pereina pamaži i rankas didelių kapitalistų, kad neužilgo ateis laikas, juog visi civilizuoti krasztai su visais jų turtais pasilikis savastim tik kelių de-

*) Gana gerą charakteristiką naujų socializistų partijų duoda Dr. Zofia Daszyńska-Golińska neseniai iszieistame veikalelyje: „Przelon w socyalizmie.“

**) The next step: A. Benevolent Feudalism. „The Independent“, April 3, 1902.

zimčių milijonierių; — tuo tarpu pasirodė, kad paskutiniuose laikuose pradėjo augti ne pavieniai kapitalistai, bet akcionierizskos kompanijos, prie kurių priguli netik milijonieriai, bet ir neturingti žmonės: pav. Liptono arbatos kompanija turi 62 tukstancziu akcionierių, o atsimenamo dar visi, kiek tukstanczių upatų nustojo paskutinio turto, subankrutijus Panamos kompanijai.

W. J. Ghent tų apsiereizskimų, prieszinancziusi mokslui Marx'istų, negina, bet isz to, kad mažesnes dirbtuves kasmet dauginasi, neiszeina dar (sako jis), juog mažesni pramonininkai butų ekonomizskai neprigulmingi nuo didelių kompanijų. Ne, mažos kompanijes yra savo veikmėje vis daugiau ir daugiau varžomos didelių trustų; smulkūs fabrikantai ir pirkliai yra nekaipo rankose didesniųjų kompanijų; visame kampe nuo jų priguli; neyra liuosi teip-pat maži akcionieriai trustuose. Reikalais trustų užsiima tie, ką turi daugiau akcijų, o kartais (kaip matome Amerikoje) didziausias akcionierius yra netik galva trusto, bet absoliutizskas jo valdonas.*

Taigi matomsz du dalyku: 1. kad didelė ekonomizska galybė eina i rankas kelių žmonių, — matome teip vadinamą morgancizaciją;** 2. kad skaitliu ekonomizskai prigulinczių klysu dauginasi ir dauginasi be galo. Jau dabar skaitlius tų pastarųjų yra milzinziskas, Darbininkai ir amatininkai jau seniai nesza ant savės jungą, — nuo laiko, kad tapo atitraukti nuo žemės ir likosi pristatyti prie darbo fabrikuose, varuomose sylomis galo. Ekonomizskai jie neturi jokios liuovybės, negut tik tokios, kad retkarcziais susirizė i draugystes, gali derėtis su savo darbdaviais apie užmokesnį ir dienos darbo adynas. Pasididininimas pirklystės pagimdė nesuskaitomą armiją oficijalistų (clerku), tezejų, pagelbininkų ir tt.; ta kliasa yra labiausiai prigulminga nuo savo darbdavių. Pasididininimas turty permaine Amerikoje i penkiadeszimtus metų iszvaizdą namų tarnystos ir padaugino skaitlius tarnų ir tarnaiczių be galo. Ir žemdirbiai (farmeriai) nepasiliko neprigulmingi: gelezinkeliai ir žemdirbystės padargų trustai suveržė juos stipriais re-

*) Jeigu primšime tiktai J. Pierpont'a Morgan'ą, arba J. D. Rockefeller'į.

**) Morgancizacija — nuo J. P. Morgan'o, tėvo milzinziskų trustų Amerikoje.

težiais. Profesijos (daktarai, advokatai, literatai ir tt.) teip pat pajuto atmainą. Daugelis didelių laikrasčių yra savastim lobininkų, kurie netik iš jų traukia sau pelną, bet dar liepia apmokamiems redaktoriams vesti juos ypatingoje dvasioje ir platinti savo ypatingas pažvalgas ant visų klausimų. Tą patį matome dažnyčiausieji ir kolegijos: lobininkai duoda dideles sumas ant Dievo garbės arba ant apszvietimo jaunuomenės, bet reikalauja, kad dvasiszkija ir mokytojai taikintysi prie jų norų. Prie tų vergų: redaktoriaus, pastoriaus ir mokytojo, prisideda dar aiskintojai ir davejai įstatymų (sudžios, advokatai ir pasiuntiniai į kongresą ir legisliaturas). Kaip nauji įstatymai yra išduodami, o seni aiskinami ant naudos trustų, matome visi sziose dienose Amerikoje. Žodžiu, viskas eina pamaži po valdzia kelių deszimčių magnatų, suėmusių arba imancijų ir savo rankas visokiais pramonės; iš vienos pusės auga magnatai—ponai, iš antros — nesuskaitomos armijos žmonių darosi pavaldiniais tų ponų: nepasijusime, kaip sugrįszime prie feodalizmo.

Dabar matome tiktai ju pradzią; matome pradzią daugiau kliausiaszko, ne kaip asabiszko feodalizmo. Istorija kartais atsikartoja, kaip sako priezodis, bet ne tokiose pat formose. Esname vėl prie senų dalykų, bet ne tais pačiais takais. Senovės feodalizmas reikalavo nuo pavaldinių isztikimos tarnystos, kaip pramonės teip ir kareivystės dalykuose; nuo virszininkų reikalavo apgynimo ir teisybės. Kad tas užsitikėjimas kits kitam bus sugrąžintas, sunku įtikėti; prasiplatinimas apszvietimo, ilgąs atsiskyrimas nuo žemės, iszsidirbimas gyvenimo klausimuose padarė neperszokama spragą tarp senų ir naujų formų. Bet nors ypatingas užsitikėjimas jau dingio, vienok sėkrovinis užsitikėjimas, paremtas ant prigulmingumo ne ypatu, bet kliašą, duodasi jau dabar užtėpti: — garbiname turtingus žmones, nors jų ypatingai nepažįstame, atiduodame jiems pirmybę, nors mūsų niekas neverczia jiems užsileisti. Siuncziamie lobininkus arba tokius žmones, kokių lobininkai nori, į senatą, kad da rytų mums naujus įstatymus; lobininkams leidziamie skirti mums valdininkus ir sudziąs; klausome, ką jie sako ir pasiduodame tam, ką jie nusprendžia.

(Toliaus bus.)

Atsiliepinimas.

Praneszame visiems „Žvaigždės“ skaitytojams, juog „Ruta“, žinoma lietuviszkai visuomenei jaunuomenės draugystė, nė girdėti negirdėjo apie užmanymą, patalpintą „Rutos“ vardu „Varpe“ 3—4 num. 1902 m. 95 pusl.

„Ruta“ nerenka pinigų knygoms spausdinti.

„Ruta“ neleido į sviatę nė vieno bilieto, apie kokius mini „Varpe“ (augsz paž. viet.) patalpintas „Atsiliepinimas“.

„Ruta“ neveda jokių savo reikalų per „Varpo“ bei „Ukininko“ redakciją.

Jeigu tad knygoms platinti užimezgė nauja draugyste, temalonės, meldziame, atmainyt vardą ir nesinaudoti savo siekiamis vardo keli jau metai gyvuojanczioms draugystės. Kitaip kyla nesusipratimas ir visuomenės klaidinimas.

„R u t a“

Draugystė lietuviszkos jaunuomenės, Friburgas, Bircelio 18, 1902 m.

Komposo jubilejus.

Szį metų sukanka 600 metų nuo iszradimo arba geriau sakant isztobulinimo magniesinės adatos arba komposo.

Ne daug yra tokių daiktų, kurie tiek butų atnesę žmonijai naudos kaip kad kompasas. Seniaus keliauninkams ant marių vienatiniu vadu buvo žemės krentai, kolei da juos galima buvo nuo akrotu matyti, o paskui ant dangaus žvaigždės, ypacz kada jos tekejo ir leidosi. Didziausiu isz tų dangiszkių žibinczių vadovų buvo žvaigždė vadinama „poliariszka žvaigždė“, rodanti kelią į žiemius. Geri tai buvo vadai, bet isz jų keliauninkai galejo naudotis vien giedrios nakties laike, bet užtraukus miglai, tie dangiszki vadai pasislepavo ir laivas pasilikę vidury placių marių jautėsi paskirtu ant pražuvimo.

Dėlei tos priezasties, senų amžių jūrininkai plaukiojo vien po Tarpžemines jures ir Oceano krasztus, ir tik pusę XI amžiaus įgijo jie nuo Arabų adatą, kuri vis kreipiasi į žiemių pusę. Tada magniesinė adata dėdavo į siaudą arba nendrę ir laikydavo plaukiančią ant vandens.

Arabi teipgi komposo neiszrado, bet gavo jį nuo Kiniezių, kurie jį žinoj

ir jau vartojo ant savo laivų 2000 metų priesz Kristaus gimimo.

Kadangi pirmutinė adata buvo dėlei daugelio dalykų nepraktiszka, tad jūrininkas Flavo Gioca, italas, 1302 m. ją permaine: užmovė ją ant sukancziuosios akies, aplinkui apvedė teip vadinamą „vejų rožę“ ir davė jai formą, kokią ji ir dabar turi. Iszpradzių tą prietaisą vadino „busota“, bet vėliaus pradėjo vadinti „kompas“ ir szis paskutinis vardas liko nuo visų priimtas.

Tokia tai yra komposo istorija, kuris szjmet apvaikszcziuoja 600 metų jubilejų savo pribuvimo į Europą.

Temkiet Lietuviai

„Žvaigždės“ Spaustuvėz galima gauti naujai atspaudintų maldaknygių „Maldų Vainikėlis“. Prastesniuose, ir geresniuose aparatuose, pradant nuo 25 centų.

Teipogi iszėjo isz po spaudos naujos knygos:

Aventino neregė — labai puiki istorija isz pirmųjų amžių krikszcziionystės, su paveiksleis, preke 20 centų.

Pirmutinis balius — komedija viename akte (del teatro) labai puiki ir juokinga, preke 10 centų.

SERGANTOJIEMS

Garantuojame pilna iszgydymą.

Paelektingiausiai gydys visokias paleatas ir pavirczius ligas, kaip antai ligas vaterius, plauzcius, inkstų, pilvo, gultus skaudėjimus, stipsus aminti, dvasiskas nesilpimas, lytiskas silpumas, scelvimus, ausilimus, veši, lybziczius bei moteris, kraujavimas ir tt., neru ligas, pozhaga, romatizmas, duoslimas, penziczius ir tt. Prastais guntis, kvizdas dindzius ligas, virszokius sustinimus etc. Netviskas ligas gydys su puikiu geriausiu elektriniu prietaisu.

Lytiskas dalsis ligas.

Isgydyti per ketveta dienas kraujo užnudyjimus, odos ligas, nemiga begimta, žaizdas gundžius ir kuzmą, nosį, akis ir tt. naujus, netolima virzikumo, lyticiu nusilpėjimas ir tt. gydys kompaektingiausiai ir **svaizpaliuoliu Pilna iszgydymą. Cerebriskas ligas yra mano specializacija.** Gyvuliskas svirvatoje. Suedzicus laizguzimavimas ligonio ir jo laizgudumas — tai yra mano pridarytis.

DR. LANDE

Szpijalitinis specialistas.

134 E. 24-ia ul., Kampas Lexington ave.,

NEW YORK.

Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakare, Nedėliams nuo 8 ryto iki 4 po pietu.

Regalinti asabiszkiškai atsilankyti, gali parszyti listukas; listukai nedėliams: po pietu instalavijimo.

Rezekis visokiose kalbose. Turis praktika Leliamon Bilerius Post Graduate University Hospital. Direktorius Medicinisko Instituto.

THE LITHUANIAN WEEKLY
„ZVAIGZDE“ -- The STAR.

The only Lithuanian publication in New York, New Jersey & New England States, valuable advertising medium, executes translations and job printing in English, Lithuanian and all Slavish languages.

PUBLISHED EVERY THURSDAY

223 Roebling str., Brooklyn, N. Y.

A. BALTIEJUS, Manager

All Communications must be addressed:

„ZVAIGZDE“

P. O. Box 17, Station W. Brooklyn, N. Y.

RATES OF ADVERTISING ON APPLICATION.

Sanvaitinis laikraštis

„ZVAIGZDE“

Izleista kas CZETVERGAS.

Kaštuoja ant metu \$2.00, In uzmare \$2.50,

Anicetas Baltiejus, Daikturtojas

Korespondencijas ir laiskus su pinigais adresuoti:

„ZVAIGZDE“

Station W. P. O. Box 17. Brooklyn, N. Y.

TELEPHONE 480 WILLIAMSBURGH.

Korespondencijos.

Mahanoy City, Pa.

Maloni „Zvaigzdes“ Redyste!

Meldžiui labai gražiai patalpinti bent ketelį žodžių eilėse savo garbingo laikraščio apie liūdus ir nesmagus apsi-reiškimus tarp mūsų brolių lietuvių mūsų mieste, kas atsitiko 20 d. Birželio.

Pranas Jonckis parsikvietė pas save savo pažinstamą Stumbrį ant krikščinytų, bet kokia buvo priežastis, kad 10 valandą vakare. Kad Stumbris ejo ant krikščinytų, užpraszytojas jo, Jonkio, budams ant trepų savo namo ir pamatęs gatve prisirtinantį Stumbrį, šovė į jį kelis kartus iš revolverio, kad paskutinis, iszkentejęs apie 4 valandas, pasimirė, palikdams moterį su trimis vaikais. Nėra ką pasakoti apie gyvenimą Stumbrio, tegul jau jį Vieszpatas apsu-dyja, vienok man vienai mislis lenda į galvą, kad koks gyvenimas, toks ir smertis. Girdeju nuo žmonių, juog miręs Stumbris neprigulejo nė prie kokios organizacijos. Aiskiai visiems žinoma, juog reikėjo prasyt pagelbos kitų žmonių, bet kas tokiam gali pagelbą suteikti, kad jis gyvas budamas nuo visų szalinosi. Ar jis, paveizdan, negalėjo priguleti prie L. R. K. Susivienijimo, arba prie kokios nors draugystės? O kas tokiuose dalykuose yra kaltas, kad jis neprigulejo su mūsų

Susivienijimo? Žinoma ne kas kits, tik jis pats.

Kolaik buvo neapsivedęs, gana gerai ir gražiai gyveno palaiminimuose Dievo, bet susipazinęs su menkos doros motere, apsidevė su ana, pats savę užsmaugė. Ar moteriszkė gražaus pasi-elgimo ir gyvenimo negali padaryti tvarkos savo šeiminoi, namuose, ar ji negali prikaltinti vyro ant doresnio kelio, arba prieszingai, vyras su savo motere, ar negali tą viską nuveikti, idant prisiraszyti prie Susivienijimo, arba kokios nors draugystės?

Tasiskas tarp mūsų brolių yra didžiausias neiszmanymas. Kam rizties reik su tokioms mergaitėms, kurios nepažinstą nė Dievo, nė Bažnyčios, apart bėgiojimų naktimis su kokiais paleistuviais. Ar neatsiranda daug daugiau doresnių mergaičių, kurios tikrai iszrodo paveizdu gražaus savo gyvenimo tarp visų žmonių. Atsiminkit, jauni-kaiciai, juog gera, padori ir dievobaiminga moteriszkė yra didelė mylista Dievo, nes tokia moteriszkė viską gali padaryti. Ji gali tavę su visa šeimina prapuldyti, ji teipogį gali tau kelį isz-ganymo parodyti.

Mieli broliai Lietuviai, rasykimes dabar prie Susivienijimo, isz ko nelaimėse galim turėti didelę naudą, pagaliau gausim visados už dyką del pasiskaitymo organą. Paveizdan turėkim visados priesz savo akis moterę velionio Stumbrio. Pasilikus su vaikais, ar neturi lauzyti sau rankas ir desperavoti isz nelaimės, kad isz niekur pagelbos negali sulaukti? Teip ir kitiems gali atsitikti, jeigu vilkins dieną nuo dienos prisiraszymą, arba visai apie jį pamirsz.

A. B.

Isz Lietuvos.

Senapile, 5 Birželio. Szią metą pas mumis pavasaris labai szaltas ir lietingas. Rugei vos dar tik pradeda nuo žemės kilti, o kas link dobių, kurie ukininkui visa atspirtis, tai beveik visai iszszalo. Žinios po kaimas paprastos, svarbų atsitikimų tarp Lietuvos negirdeti. O kas link maskoliszko parsekiojimo — tai senoviszka kiunoja ant mūsų varguolių sprando, iszmislydami vis naujesnes priekabas. Sztai pora nedėliu atgal buk iszjęs caro naujas paliepimas, kad naujai visus namus sekuravotu, t.

y. nauju budu. Ant apskriczio iszrinkti keli uredninkai, kurie vazinėja po kaimus ir sekuravoja ukieczyti namus. Jie patis, be valdinjko namų, nusprendzia, kiek gali but verti namai (butai), isz-mieruoja ir uztraukia naujas mokeskis. Pirmiaus, jeigu kokio vargingo žmogelio stubelė buvo pastatyta ant svetimo lauko, visai ant jo nė nepaisie, o dabar lygiai turi „asekuracija“ mokėti, kaipo ir kiti, turintieje namus ant savo locnos dirvos. Toksai dalykas neiszrodytu labai paprastu, kaip jie dabar iszsmis-lino, bet kad namą jtraukia visai pigiai, o metinė iszmokestys deszimertioms, negu pirm. Paveizdą galim paimti Elz-bietiszko dvarą, kame užsekuiravojo malūnų. Tasai malunas mažiausiai vertas 5000 rubl., o jie jtrauke tik ant 1400 rubl., ir metinė mokeskis 26 rubl. Tokiam atsitikime valdytojas dvaro daug geriau padarytu, kad maluną sugriautų arba sudegintų. Nekurių valsčyzių ukininkai žada protestuoti prieszai valdžią už tokius prispaudimus.

Senapilejo 18 dieną Gegužės garbus kunigas K. Matulaitis teippat pasakė dailų pamokslą prieszai valdžią. (Kaip kad nesenei Suvalkuose kun. Czyzauckas, apie kurį dar jokios žinios negavome. Red.) Pirmiausiai sakė apie apszvietimą Dvasios szv. visų kataliku, pagaliau visuomeniszka isznie-kino pravoslauunumą, kurie statydami visur savo „trikampes“ rupinasi labai, spaudžia visokiais budais katalikus, idant tik atitraukti juos nuo savo szven-to tikėjimo, o pradėtų duoti garbę carui bei stebuklingiems jų szventiems (kaip tai: Nikolai czudotvorec ir kiti). Toliaus sako, priveisė po Lietuvos kaimus savo stacziatikiszkių mokslainių ir po prievarta varo į jas jaunas kartas mūsų brangios tėvynės. Laikykites, mieli broliai, susiriszkit vienu rysziu į vienybę, kad tie tamsybės sunai neiszplėsztų isz mūsų szirdzių, kas yra del mūsų szvencziausiu ir brangiausiu daiktu, o laikydamiesi tvirtai, iszispildys pranaszavimas mūsų tėvynės patrono szv. Kazimieriaus Karaliczio, juog masko-lius bus pravarytas isz tarpo mūsų rėdų, isz palaimintos mūsų žemelės, į užupę Volgos. Ant pabaigos papasakojo apie vertimą unijotų į pravoslavus ir apie jų kankinimą užsiųstais kazokais. Te buna garbė kun. Matulaiciui, kovojanciam visuomeniszka už szv. tikėjimą ir tėvynę! Aitvaro draugas.

Susivienijimo L. R. K. reikaluose.

Užkvečiu visus guodotinus virszininkus kuopų Susiv. L. R. K. Am., idant teiktųsi kuoveikiauiai prisisti vardus ir adresus visų pilnų sąnarių, prigulinezį prie Susiv. L. R. K. A.

Tas yra reikalinga del siuntimo organo.

Podraug meldžiū prisisti adresu visų kuopų virszininkū ir sekretorių.

Siuskit ant tokio adreso:

J. Kasulaitis

74 Carroll str.

Pittston, Pa.

Szliuportario nuomone.

„Lietuva“ 26 numerij patalpino vieno szliuportario isz Brooklyno korepondencija, kurioj tasai sceptikas nupekia netviria nuomone buvusios prezidentės mergu unijos Brooklyn'e, kad paskutinė matydama yvarias svietiszkas painas isz savo geros valios pasitrauke nuo svietiszku akių i kliosistorij. Szliuportarnis tikėdams žodžiams savo dievicio, kurs uz deszimtukus pasiruosęs visada paikiems tarnauti, juog uz penkiolikos arba dar ir mažiau metų visi žmonės pateks po nuomone lengvatikių, tuom tarpu ir prisilaiko teorijos savo geradėjo. Ne dyva; jeigu tokiam szliuportarniui i pakausz likosi įkalta, juog žmonija kas metas iszsimisлина sau naują buvį ir nuolat daug pagerintą gyvenimą, nepaisidama ant savo praboczių, jau tasai tuom laiku ir prisilaiko tos, teip vadinamos, „susitupejusios“ nuomonės.

Mūsų vargingi prabocziai, arba ir dabartiniai broliai Lietuvoj gyvenantieje (Szliupo žodžiai) neszijo ir neszija prastas baltas kelnes, prastai apsidengę, o mes čia ar teip gyvenam? Čia mes, žiūrėkis, apsirėdę juodais apredalais ir vaikszozijam su baltais kalnierais. Tas patvs atsitinka ir su kėjimū: musų tevaliai norints tikėjo i Dievą, pilydami Jo prisakymus, bet veltuo mės jų vaikai atradami tą nenaudingu, norim tą viską atmesti, puostis kitaip, negu musų prabocziai, ir tiketi kitaip negu patis kiniečiai ir kiti dar visai mums nepazinstami isz veislės bezdžionių. Antras paveizdas: musų prabocziai gana daug tiki ir tiki

tvirtai, juog žmogus yra sutvertas Dievo, juog mes visi esam darbu rankų Aukscziausiojo, tuom tarpu mes privalom pripazinti, juog paeinam isz gimintės bezdžionių.

Brooklyno augszciaui minėtam szliuportarniui pakuzstėk kada nors i ausį, juog asilas paeina isz medžio arba isz akmenio, dėkavos tau uz tokį apszvietimą. Pridurk dar, kad kartais szliuportarnis po kelių metų pavirsta i asilą ir pasakyk, juog asilas yra protinģiausiu ir daug suprantancziū isz gyvuolių, uz tokia reputicija busi garsingu ir turėsi neprastą gyvenimą. Kokias plevones nē pasakosi, ko tik jau nē iszmislysi, kad tik jojo akyse pasirodysi priesingu tikejimui bei kunigams — paliksi, paveizdan Szliupo, mokicziausiu pasauleje. Tai tokių tvirtų nuomonių musų szliuportarniai.

Nelaimingas pamirszo savo vergo dienas, užsitraukęs juodą skrandą ir prisikabinęs rėtėžį prie laikrodžio, gal del atminimo vargstanczios tėvynės rėtežiuose. Ir ką tarsi, ar nepaliko ponu? O visiem gerai žinoma, juog kiekvienas ponas privalo jau isz prigimties buti mokinčiu ir protingu visuose dalykuose, kaip tai susiejimuose, ar prakalbose, nors kitus kartus nemoka savo vardo pasiraszyti. Tai paveikslas szliuportarnio.

B.

Vagys.

Vagystė — tai amatas turintis yvarias szakas. Vieni vagia isz kisenių, kiti isz namų, kiti szulerystėmis, ketvirtai padirbimu netikrų pinigų, czekių ir tt. Vagys vienos profesijos paprastai susideda i draugystes ir iszvien varo savo amatą. Neseniai dar Amerikoje grasavo szaika bekojų ir berankių. Turėję jie savo prezidentą, kasierių ir kvartermeisterį. Dieną ubagaudavo, naktimis lysdavo i svetimus namus, o ką nucziodpado, teisingai atiduodavo darbinėjui; vyriausybe parupindavo „darbininkams“ priderantį gyvenimą, geras valgius ir gėrimus. Kad szaiką sugavo, pasirodė, juog visi raiži, szlubiai ir tt. buvo visiszkai sveiki žmonės.

Paryžiuje pas direktorių publiszko saugumo randasi tikras muzėjus frankių, kuriuos praszengeliai prasimanė skriaudimui savo artimų. Matyti tenai mazinios dirbimui pinigų, derviniai plia-

steriai iszmuzzimui stiklo be trenksmo, liaimpukės, raktai ir tt.

Isz visų vagių daugiausiai yra tokių, ką lenda i svetimus namus. Paryžiuje isz 25 tukst. vagių, namininkų yra 10 tukst. Igija jie tankiai stebėtiną vikrumą. Paryžiuje dar neseniai per ilgą laiką policija gaudė veltui nekokią Marę Gerin, kurią suėmė tiktai po penkioliktos vagystės. „Namininkai“ pradeda paprastai nuo mažų ir lengvų daiktų. Eina toks pagedautojas svetimto turto ulyczia, pamato duris neuždarytas ir eina i vidų: ras ką namie, na, tai pasakys, kad jieszko tokio ir tokio žmogaus; neras nieko, na, tai ima, kas i rankas papuola. Nusisekė sykį, darosi drasesnis. Kad durys užkabintos, lauzo jas, arba stengiasi atidaryti jas padirbtai. raktais.

Garsus vagis Vanneuse atidarymūi uzrakintų durių vartojo grazeltį, su kuriuo iszlauzė ne vieną szimtą durių. Tas Vanneuse buvo isztiesų akyvas žmogus. Turėjo jis drąsybės be galu; rengdavosi kuopuikiauiai ir; kad eidavo i svetimus namus, lekajai jam kliondavosi, mislydami, kad tai koks didelis ponas. Sugautas pirmą sykį pabėgo i kelias dienas. Ant rtytojus virszininkas policijos gavo nuo jo sekantį laiskelį: „Tėvuk! Tavo agentai tai szunės be uoslės. Tegul nesikankina, nepagaus manęs, o kad ir pagautų, isztruksiu vėl.“ Isztiesų, kad jį suėmė antruskį, pabėgo dieną, kad jį vedė ant sodo.

Trecziū sykiau sugavo jį Caen'oje, bet nenorėjo pasisakyti savo vardo. Tada isz Paryziaus atvaziavo policijos agentas, bet ir szis negalėjo pazinti: teip Vanneuse mokėjo permainingi savo veidą! Tiktai antropometrija iszdavė vagį. „Vanneuse! — suriko agentas — ar tai gali buti? Asz juk neszijojsi jo fotografiją kiseniuje.“

Pasodintas i kalėjimą, įstengė atsidaryti duris... mediniai raktais. Bet jį sugavo ir iszvezė i Naują Kaledoniją ant 20 metų.

Profesionaliszka vagystė yra akvas pszichologiszkas apsirėszkimas — daugiau nieko. Rodosi, vagys žino, kad ankscziau ar veliau juos pagaus, vienok nemeta aprinkto kelio. Juos galima isz dalies palyginti su malszytojais laukinių žverių: ir szie žino, kad jų užsiėmimas yra pavojingas, vienok kasdieną eina i kletką, neturėdami tikrumo, ar isz jos isznesz sveiką kailį.

ISZ KELIONES PO AFRIKĄ.

Parasė Henryk Sienkiewicz

(Tęsa.)

Kartais rodėsi man, kad esu šiltunėje Jardin d'Acclimation Paryžiuje. Akys nenori tikėti, kad tas viskas galetų augti, puikauti ir tarpai pats iš savęs. Apskritos muringų grybų, su nendrių stogais, slepiasi lyg tamsiose nyšose tos tankynės. Viduriu, tarp dviejų jų glitų, bėga platus kelias, raudonos spalvos, išliuotas teip rupeštingai, kad negalėjau atsišvėsti tam švarumui ir tvarkai. Ant kelio dideli medžiai tiesia kits prie kito savo liemenis. Patėmėjau, kad, kaip mieste, muringų dalyje, teip ir tuose sodžiuose viešpatauja atskira šviesa. Saulė čia neatsimuša nuo jokio baldumo, delto nelizbina, neduria į akis, neateina net stačiai, bet sunkiasi per lapus, tamsiai purpurinius, žalsvus arba aukšinius, delto priima kitoniškas spalvas, ir puldama ant pašlų stogų, arba raudono kelio, išrodo švelnesnė, saldesnė, gilesnė, žaisvesnė, tamsiai raudona. Kad tokioje šviesoje pamatysi juodus, žvilgančius, metališkus muringų kunus — pamatysi tikrai Afrikos pavyzdžius, teip puikius, kad akys žiūrėte žiuri.

Arabai ir murinai, kuriuos sutikome pakelyje, moterys, nešančios ant galvų indus su vandeniu, vyrai renkantieji riešutus nuo palmų, sveikino visur mus, geriau sakant, kunigą Ruby, melniais žodžiais: „Yambo m'buannam“ (sveikas ponel) Iš ilgų baltų drapanų visi pango jį, kaip misijonierį, vienok nėmačiau niekur zenklo priešinystės arba apsirėškimų mahometoniško fanatizmo, nors sodžiai ant Zanzibaro, prie kurių įtekė masių nespėjo dar priėti, išpūžta daugiausiai islama. Gal tarp arabų randasi keletas fanatikų, kurie norėtų išvaryti misijonierius, bet murinai, net mahometonai, guodoja juos be galo. Kartais negali suprasti, kam tie žmonės važiuoja į Zanzibarą to tikiai, kad rinkytų vaikus, gelbėtų virginičiausius juodžiukus ir apskritai darytų gerai be jokios sau naudos. Gal tas dalykas kelia tuose prastuose žmonėse daugiau nusistebėjimo, nekaip dėkingumo, vienok priduođa jų supratime misijonieriams garbę, beveik prietaringą.

Tėvas Ruby daug apsaikinoje mums pakelyje apie misijas ir vietinius gyventojus ir apie nusistebėjimą, į kurį įvaro juodžiukus misijonierii darbai ir Zanzibare ir ant Afrikos kontinento. Tas nusistebėjimas baigiasi visados po nekuro laiko pasitikėjimu be galo — ką patyriau paskui pats, misijoje Manderą, į kurią nukeliamome mūsų tolesnėje kelionėje.

Klausydami tų pasakojimų ėjome toliau atvirais laukais, apsodintais manioku, arba gvazdykų plantacijomis. Gvazdykų medžiai tuo laiku žydėjo ir ant jų skrajojo teip stiprus kvapas, kad net svaiginamas. Vietomis užeidavome teip-pat ant plantacijų bananų, kuriuos galima išto pažinti iš skais-taus žibančio žaliavimo. Sala vis išrodė, kaip utkerėtas sodas, bet tas sodas darėsi kaskart labiau laukinis. Įnejomė ant galo ant nedirbamų akščėių, atskirtų nuo laukų sienomis tanky-nių, apaugusių krumais, iš kurių kybojo kur—nekur boababai, su maža viršune, bet su bjauriai dideliu kamėnu. Kelias persimainė į taką, kuriuo takiai vaikščiojo kruvos skruzdėlių; paukščiai lakiojo ant tankynių dažniau, o nekurie medžiai bu-vo apkloti šimtais lizdų geltonų paukščių (remizų). Kunigas Ruby sakė, kad, einant toliau, galima atrasti vėl sodžius, viesėdystes, palmų ir mangų sodus, bet kad praėjo jam keletas adynų nuo išėjimo iš miesto ir saulė kepino kaskart smar-kiau, nutarėme neeiti toliau, persėdėti paunknyje valandas

didžiausio karščio ir vakare sugrįžti namo.

Susėdome paunksnyje duonmedžio, kurio milžiniški, panašūs į arbusus vaisiai, svyrinėjo ant plonų šakelių ant mūsų galvų. Priėž mus buvo upė, prasiplatinusi toje vietoje ir lengvai prieinama. Kitas jos kraštas buvo apaugęs arumomis teip didelėmis, kokių niekadoss buvo gyvenime nebuvam ma-tes. Nemislėjau niekadoss, kad augmuo gali priėti prie tokio didumo. Augo jos teip tankiai, kad rodėsi, kad viena auga iš kitos; milžiniški, panašūs į širdį lapai dėstėsi į žalią divoną, kurs traukėsi teip toli už upės, kad jo galo nebuvo galima matyti. Nepatėmėjau teip-pat tarp jų jokių kitų augalų; regimai arumas, pataikusios ant atsakomėnos savo pelkingos žemės, ištaro šilumojė ir drėgmėjė teip labai, kad užsmaugė viską, kas mėgino išdygti jų tankumyne. Ant paties krašto kelių mąstų jų sienų atsimuša į tykų vandenį. Kadangi Zanzibare nėra krokodilų, pasilsėjė truputį, ėjome maudyti ir atšvėdinome labai, nes, kaip pasirodė, vanduo upėje, pasidar-usioje regimai iš požeminių versmių, yra netikėtai šaltas. Musų murinukai neuzilgo teip-pat atsirado vandenje ir pradėjo pliuškintis, kaip kokie juodi vabalėliai. Nekurie gulėjo ant krašto, ištiesę kojas, ir išrodė kaip vijunteliai, šildantieji si ant saulės. Kunigas Ruby pašaukė juos neuzilgo ant pusrųčių, susidedančių iš šaltos mėsos ir puikių—puikiausių tropikiškų vaisių. Pusrųčiai pasirodė mums labai gardūs. Gerėme vyną su kokosiniu vandeniu, kurį iš perpjautų riešutų liejome į stiklus. Iš vieno riešuto galima gauti pilną butelį vandens; yra jis labai žystas ir šaltas, bet truputį aitrus. Ragavau ir anos baltos masos, aplipusios vidurį riešuto, bet joje nebuvo jokios skonies.

Per pusrųčių patėmėjau, kad kunigas Ruby netik vaikščioja apie vaikus, bet juos net glamonėja. Klausiau jo, ar murinai nereikalauja didesnio smarkumo, kaip balti vaikai, jis atsakė:

— Niekadoss nepatyrė motinos glamonėjimų, reikia bu-ti jiems ir motinai!

Ir regimai tokia pedagogija neatneša blėdies, nes vaikai buvo jam paklusnūs ant kiekvieno mostelėjimo, apart to, kaip buvo matyti, prie jo prisirišę.

Po pusrųčių, mūsų atsilįs pertraukė keletas senesnių ir jaunesnių muringų. Pasirodė, kad tolumoje buvo paslėpta tanknyje kaszin kokia viensėdystė. Murinai įlindo pirmučiausiai į vandenį, kurį drumzdė, lyg pulkas hipopotamų, paskui pradėjo žiūrėti labai įkiriai į mus, mūsų žaudykles ir indus. Atėjo ir gi kaszin koks arabas, kurs norėjo pasirodyti prieš mus, kaip jis įrodinėja, ką paprastai arabai mėgsta daryti prieš europiečius, nes visi turi sąvąje nemazai tuštybės. Jis lakstė pro mus didžiausiam greitime teip artai nuo mūsų, kad galėjo sumindžioti kokį vaiką, ir delto kunigas Ruby praė jo ant galo, kad apsirinktų kitą vietą savo įrodinėjimams.

Pasilikome vieni. Vaikėliai, nuvargę iš kelio, tuojuo sumigo žolėje. Atejo valandos didžiausios tylosoms ir karščiausios tvankos. Net paukščiai pasilsėjė kaszin kur po lapais ir nurimo. Vėjas neputė, dangus pabalo pakraščiuose; žemė blizgėjo teip aštriai, kad net žlibino savo žibėjimu. Vanduo upėje nusilygino visiškai ir išrodė, kad tuojuo užmigs; arumos ant kito krašto stovėjo be judėjimo ir lyg sustingę. Pas mus, valandose tokios tylosoms, viskas rimsta ir tas nurimimas tampa dvasiai erdvės — čia to nėra. Čia išrodo, lyg prigimimą buty joks gyvas nuliudimas ir baimė nemelaširdingos saulės; lyg jiems gyvas sutėrimas nedrįsta sudrebtė ir sulauko kvapą krutinėje, o ta saulė lyg pyksta kaskart daugiau ir darosi, ką galetų užmušti. Musų protas yra priparėtas tylyme visados jungti su tamsybe — čia visados matyti advernišką ir bemaž ko traigiška sujungimą tylyjimo su blizgėjimu, kuriam aš bent

visados tuose kraštuose stebėjusi.

Apie trečią adyną apšleidoime sveitimą paunksnį duonedžio ir pradėjome eiti namo. Kadangi buvo dar labai karšta, kunigas Ruby paklausė mūsų, ar nenorėtume užėti į namus vieno pažįstamo jam arabo, kurs, nors mahometonas, atsizymėjo dideliu vaišingumu misijonierių. Sutikome tuojau, ypač kad nebuvo tai toli iš kelio. Kelias išvedė mus į gvardykų laukus, paskui į sodus didelių medžių, iš kurių tarpo pradėjome matyti baltas sienas arabiškos šambos. Prieš namus, tarp medžių, stovėjo altana, sudaryta iš plokščių nendrino stogo ir keturių stulpų, kurios paunksnyje išlėšoji sudui savininko belaisviai. Sodas, susidedans daugiausiai iš mangų, buvo vertas matymo, nes augmenys pyneši jame kits su vietu. Dideli medžiai glaudėsi jame lyg į skliautus, po kurių vėspatavo spalvuotas apytamasis. Arabas išėjo tuojau mus susitikti ir po paprastų samalėkų, pasodino mus po veranda. Buvo tai žmogus vidutinio amžiaus, tamsiai geltono veido, labai liesas, linksmas ir šyposjantysis. Nuolat klausinėjo mūsų, per kunigą Ruby, ar nenorime ko valgyti, ir nors visados atsakinėjome, kad nenorime nieko valgyti, kartojo tuos klausimus net iki nuobodumui. Kunigas Ruby paaiškino mums paskiau, kad toks yra arabų paprotis. Priėmėme ant galo po stiklą vandens ir tuojau, matydami, kad saulė neužilgo leis, pradėjome sakyti šeimininkui sudiev. Palydėjo jis mus net iki galui savo gvardykinių pilantacijų ir pakalyje davė mums pažinti, kokius vietiniai gyventojai turi keistus, labai savotiškus papročius. Štai visu keliu netik turėjo šakėsijimą, bet regimai ją norėjo išaukti, o valandėje atsisveikinimo padarė tokį koncertą, kokio savo gyvastyje niekadoms negirdėjome. Žinoma, abudu mislijoje, kad laukinis žmogus nežino, kaip reikia apsieiti, ir delto nusistebėjome, kad kunigas Ruby paaiškino mums, kad tai yra tik klausimas etikistos ir kad kiekvienas zanzabarietis, palydėdamas svečius, duoda tokiu būdu pažinti, juog yra žmogus pasilaikantis, kad valgo daug ir kad gali duoti taip-pat valgyti svečiams tiek, kiek nori. Negana to, kunigas Ruby užtikrino mus, kad jeigu butume valgę ką norints, būtų išpuolę ir mums paliudyti tokiu pat būdu, kad esame sotys ir užganėdinti. Ant laimės, priėmimas stiklo vandens netraukė tokios priderystės, kitaip butume palikę paskui savę gilumoje Zanzibaro opinią žmonių, nemokančių apsieiti geroje draugystėje. Koks kraštas — toks paprotis.

Sugrįžome namo per Mnazimoją saulei leidžiantis. Buvo didelis priplaukimas, abidvi lagunos pripildytos vandens ir lygios, kaip stiklas; abidvi blizgėjo raudona ir auksinė žviesva leidžiančiosis saules.

Dieną pabaigėme kuopuikiausiu; hotelyje radome dvi žinias: viena nuo msrgo de Courmont, kad brolis Oskaras sugrįžo; kita nuo konsulio, kad „Redbreast“ plauks už kelių dienų į Bagamoyo, o jeigu nebutume dar pasirengę, stengsis tą kelionę atlikti antru sykiu.

Kelėtą dienų užėmė mums pirkimas proviantų. Atsimindami, kad ar šėip ar taip Bagamoyoje galėsime nusipirkti tuos daiktus, kokius užmiršime šičia, nelabai rūpinomės pasigaminti per daug daiktų; pagaliau ir taip susirinko keliolika didesnių ir mažesnių skrynijų, į kurias sukrovėme kavą, arbatą, mėšos ir daržovių konservus, miltus, vyną, konjaką, žvakės, verdamus indus, amatininkų frankius ir šėip visokių prietaisus, reikalingus kelionėje. Paskesnis patyrimas išmokino mus, kad ne viską padarėme taip, kaip reikėjo. Peėntėme pav. be reikalo per daug konservuotos mėšos, nes žviesva mėšos gali pagaminti medžiojimas, ypač, ant paukščių; be to

murinų sodiuose lengva gauti vištas ir ožkas. Miltai našoje musa per nieką, nes juodas mums virejas M'Sa nežinojo, ką su jais daryti; užtai paėmėme per mažai daržovių, kurių niekur negalima gauti, o kurios valgos šitame klimate labai noriai, taip-pat per mažai vyno. Buvau girdejes, kad viduryje kontinento randasi tankiai labai drumstas vanduo, gimdantis drugi ir dizenterijai, delto nusipirkome pilną skrynją sodinio vandens, kurs mums buvo paskiau labai gardus ir gal ištiesų apsaugojus mus nuo ligos.

Ankstą 28 vasario mūsų nešulius atėmė ant galvų pašaukti nuo uilyčios murinai, į luotus, o paskui ant „Redbreast“. Ant jo atradome jau visą draugiją, kuri buvo pasiryžusi atlankyti Bagamoyo. Sir Evan Smith gavo pirm poros dienų turbūt labai pagedaitą žinią iš „Freigu Office“, kad tapo paskirtas į Morokko — taigi norėjo nor syki pastatyti koją ant netolimo nuo Zanzibaro kontinento, kurio lygušol nepažinojo. Apart to buvo misgras de Courmont su kunigi M'Key, ponia Chevalier, užlankanti lignonbutį juodžiukams Zanzibare, ponia Jameson, vokiškas konsulis von Redviz ir perdėtinis vietinis angliškos misijos, kurs, pribuvęs neseniai iš Europos, troško prisitūreti paveiklingams įtaisymams didelės katalikiškos misijos Bagamoyoje.

Ant laivo laukė mūsų puikys pusryčiai. Oras buvo geras. Augštai padangėse vejas skirstė debesius, kurie laistė gausiu, retkartiniu lietum drobinį stogą laivo, o ant marių buvo tyku, vanduo lygus ir laivas plaukė, kaip ant azero. Džiaugėvos abudu su draugu, kad vietioje ant nešvarios ir smirdančios arabiškos felukos, velkančiosios pamaži į mares, vaizuojaime ant „Redbreast“, taip svaraus ir puikaus savo baltumu, lyg būtų išdirbinū jubileriaus. Be to, kelionė užėmė tik kelėtą adynų, kurios praėjo prie „lunch“ ir ant kalvų. Nepasimatėme, kaip iš vakarinės pusės pradėjo rodytis Afrikos kraštas. Yra jis labai žėmas. Iš pradžių pamatėme tik tai palmų viršunes, kylančias tartum stačiai iš vandens, paskui tik pradėjo žymėtis laibi liemenys ir išitiesė po jais lėktūmos smiltys. Pasakė mums, kad tie taškai yra sodas, prigulintis misijai

Prisiartinę dar labiau, pamatėme į kairę nuo palmų misiko, apie kokį kilometrą, Bagamoyos namus.

Yra tai miestas, žinomas iš visų afrikiškų kelionių. Wissmann padarė iš jo sostapilį Vokietijos valdybų, taigi vardas Bagamoyo mirgėjo visuose laikraščiuose. Pagarsino jį taip-pat Stanley, kurs atradęs Emirą pašą atėjo šion su juo ir su visais aigiptičiais nenorinčiais atiduoti Ekvatorijėje galvų po Maldio kalaviju. Bet, nežiurint ant visos garbės, Bagamoyo neturi ateties, nes neturi porto. Okeanas čia taip seklys, kad mūsų „Redbreast“ buvo priverstas sustoti apie kelis kilometrus nuo krašto. Susėdome į luotus ir nekurį laiką plaukėme prie krašto — bet ant galo jų dugnai pradėjo trintis į smiltį ir reikėjo sustoti. Vanduo nebuvo gilesnis, kaip iki kelio, o iki kraštui dar keli šimtai žingsnių. Vienok toje valandėje ant lėktūmos pasirodė keliosdešimt murinų, tai einančių palaidai, tai nešantiejie kreses ant ilgu žalgų. Perbridę per vandenį ir prisitartinę prie luotų, vieni pradėjo imti ant galvų nešulius, kiti staie prieš mus kreses arba net savo pečius. Visas tas juodas pulkelis buvo gan linksmas ir darė viską tarp juokų. Išsirinkau pečius, ne naščius, ir atsisėdęs ant sprando murino, nuleidau kojas ant jo krutines, o jis, sugriebęs ją už blauzdų, pradėjo eiti prie krašto. Prisipazįstu, kad bijojaisi, ar nesutėpsiu į jo juodą odą savo baltu drapynu. Pagaliau toks budas prisigavimo prie krašto yra žinomas ir nekuriuose Europos maudynėse ir visur atsilieka linksmiai.

(Toliaus bus.)

Tevynes Sargas“ ir „Zincyčia“

Tuodu laikrasceziu yra gaunamu pas Rev. A. Kampas, 114 Theodore Str., Scranton, Pa. „Tevynes Sargas“ kasztuoja ant metu 1 doleri.

„Zincyzius“ visi iszjusiesije numeriai (1-5) gaunami uz 60 centu.

Adresai Centraliszko komiteto Susivienyjimo Lietuviu R. - Kat. Amerikoje.

1. Prezidentas: Rev. S. Pautienius, 614 W. Mahanoy ave., Mahanoy City, Pa.
2. Vice-prezidentas: A. Kalcinski, P. O. Box 412, Minersville, Pa.
3. Sekretorius: J. Kasulaitis, 74 Carroll str., Pittston, Pa.
4. Kasierius: Chas. Radzevics, Sheandoah, Pa.
5. Kasos globėjai: 1) Rev. V. Kudyka, Laurel str. 74, Hazleton, Pa. 2) J. Lauraitis, 94 N. Plum. Aley, Sheandoah, Pa.
6. Knygius: Rev. M. Szedvydis, Pittston, Pa.
7. Dvasiszkas vadovas: Rev. J. J. Kaulakis, 1031 S. 5th str., Philadelphia, Pa.

ZVAIGZDES AGENTAI:

- I. Milusauskas, Forest City.
 Stanislovas Poteliunas, Plymouth, Pa.
 Povylas Gaiztauckas, 24 7th Str., Mahanoy City, Pa.
 Juozas Kasulaitis, 74 Carrol str., Pittston, Pa.
 M. Schermis, 113 North 5th Str., Brooklyn, N. Y.
 Mikolas Miszkunas, 22 Hartford str., Newark, N. J.
 J. Macziulaitis, 165 Ferry Str., Newark, N. J.
 J. Rabikauckas, 97 So. 3rd str., Brooklyn, N. Y.
 A. Kozlavskev., 708 Shelly str., Attsburg Pa.
 J. Rikteraitis, 67 James str., Waterbury, Con.

Szelpkime Savuosius!

Antanas Grochowskis

vienatinė katalikiszka Agentura Laivakorcziu

dėl Brooklyno ir Long Island. 298 Bedford avenue keturi blokai nuo Grand str. Ferro Brooklyn, N. Y.

SAVAS ARTIMESNIS.

Laivakortes geriausiu kompaniju uz zema preke, sunezia pinigus ir Europą per randava banką.

Visoki pristuntimai daeina greitai ir teisingai.

Agentura garsingų gyduolių Dr. Petro Gomozo ir Alejaus.

S. JARMULOWSKI,

No. 54 Canal Str. New York.

Asz užlaikan BANKA,

kurioje galite sangiai pasidėti savo pinigus, teipogi iszmainau pinigus visu žemiu. AGENTURA visu laiviniu kompaniju ir gelezinkelio tikietn. Szpikortes j ir isz Europos.

Teipgi sunezin pinigų i visas dalis svieto ir iszduodu vekselius ant visu didziuju miestu Europos.

Bankas Earepoje, Hamburg: S. Jarmulowski. Luebeck: S. Jarmulowski & Co.

J. Schwartzkopf,

12 S. Main Str. Pittston, Pa.

Užlaiko didžiausią sklodą visokių gėrymų kaip to: ARIELKU, VYNO ir visokių užrubežiniu LIKIERIU.

Pardavejas das jį yra visiems žinomas Juozas Tepliuszis, kuris ko teisingiausiai viems lietuviams pritarantauja. O be to: ten galima gauti visokius gėymus pigiaus, nē kaip kur kitur.

Stebetina proga!

Vaikams prie miszių suknius isz geriausio kaszmiro su puikum pamusalu už \$3.50

Kamzės 75c, \$1.00, \$1.75. PLOSACZIAI \$16.00 ir daugiau. Kunigiszkos suknius \$12.00 ir augszciaus. Gera visa eile drapanų \$18.00 ir augszciaus. Paltos extra \$20.00 augszciaus.

BOHNE BROS & CO.

34 Barclay St. New York.

DARBININKU DRABUŽIU KAUTUVE

KOBRE,

87 Grand Str. Brooklyn, N. Y. Skrybelės, Kepurės, ir Czeverykai Vyriszki drabužiai didžiausiam pasirinkime.

KUPARAI ir VALIZOS.

Ypatingai daug Kelnu.

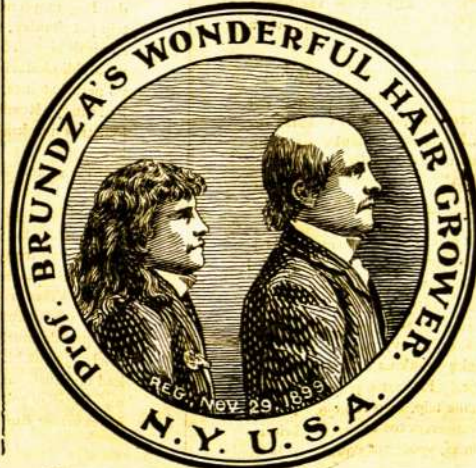
Nieks negal mažesne prekė už mus ant Grand st. padaryt.

Ar slenk plaukai Ar nori kad ant Plikos galvos vel Uzzeltu?

Gal yra galvoj pleiskanų? Ar turi papucekų - dedervinių, ar niežuli, iszberimus visokių pucekų? Gal galva skauda? Jeigu teip, tai szankis pas

Prof. BRUNDTZA Scalp Specialist kurs tarp visų yra žinomas ir buna didžiausiam mieste New York, kur su jo giduolėms tukstanezei žmonių pusiglebejo, ir gausit visas informacijas dykai. Nusiduokite ar raszykite. Gausi rodą dykai.

J. M. BRUNDTZA & CO. Broadway 220-222 S 8-4 E. D. Brooklyn, New York City.

CHAS B. KLOSTER,
Successor to
ANTON KLOSTER,
Altar Builder, Sculptor & Carver,
DESIGNER AND BUILDER

—OF ALL KINDS OF—
 Church Furniture in Wood, Marble, Stone, Metal etc.
 Also, Ornamantal Carving for Churches and Buildings,
No. 214 EAST TWENTY-SIXTH STREET, New York.
 —PLANS ON APPLICATION.—

ANTON KLOSTER,
 ARCHITECT,
Churches & Schoolhouses especially.
No. 214 EAST TWENTY-SIXTH STREET, New York.

Geriausia ir pigiausia vieta
 del pirkinio

Siuvamu masziju

Jurgi Matulevicziu.

Naujos maszinos nuo \$ 15.00 augstyn, teipgi kas nori apmainyti, apmainau ir pataisau visokio gatungo maszinas ir visokius daiktus, kas prie maszinos yra reikalinga, prilaikau.
 Teipgi iszmokiname siuti, katrie pas mane perka maszina.

256 Grand str. Brooklyn, N. Y.

Senas Daktaras Smith

Seniausias seniai zinomas specialistas.

Asz gvarantuoju iszgydimą užnuodijimo kraujo, skuros isberima, spugy, skundulių, skaudanciaz gerklės, liešvio, burdulo ir nosies, skausmingų užtinimų kirkasnių ir kitų dalių. Bonotas kojas, skausmą nu garuje, skausmą galvos, gelimą kaulu, skaudėjimą krutinės, skaudėjimą vidurių, nesumminga pilvo, užpavietrijimą, himoridos, sraugolą, szirdies ligas, plaučių ligas, katarą, užsisaldymą, dusulį, dšiovą, inkstų ir pusles uždegimus, strikturą ir akmenį pusleje.

Mano metoda yra visnatinai zinoma, kuri smarkiausias nervų ligas, slabnumą isz priezasties isztykimo jaunysteje, neužmigimo kanczija, pražudyta energija, melancholia, svaguli, drebejimą, iszgasį, nevaisingumą, pastovinejai isgydy.

Asz turiu viska, kas del gydymo reikalinga: liekaratas ir instrumentus ir per ilgiausią tyrinejimą dasiekiu didžios praktikos. Nekurie daktarai garsinaai specialistais didžio gabumo, ką tik galėdami gydyt papraszciausias ligas.

D ugelis žmonių ateina pas mane, ikant jiems gruntuamai iszbandyzian ir savo pagirtina metoda gydinezian, kurie pirniaus gydysi pas daktarus, garsinancciuosius gabiais daktarais.

Saugoites nuo tokių žmonių, agentų, draugyszczių, už dyką duodanczių receptų, dirbų su elektrika ir apgavimų patentavų gydulių.

Kreip ites visi isz pirmo pas seną daktarą SMITH, jis yra seniausias ir geriausias, o užcėdyat laiko, pinigų ir skausmų. Vyrai, mislydami vesti gerai darys atlanzdami seną daktarą Smith. Gvarantuoją gruntuama, greita ir pagų iszgydimą, Rodas duoda uzdyką. Liekaratos 50c.

SMITH'S
 SENAS
Specjalista

Neužmirszkit adriso:

136 E. 18th Str. New York, N. Y.

MAXKOBRE

Lietuviszka Banka

40 Canal Str., — 142 Division Str., New York.

Prieteliai! duodu jums žinią, kadmes pardnodam Szifkörtės ant visų greicziausių laivų už pigiausių prekę. Esu užtvirtintu agentu ant linių, North German Lloyd Bremen; Hamburg American Line Hamburg; Red Star Line Antverpo ir Netherlands Line Rotterdam. Siuncziamie pinigus, kuriuos jusų prj telbiai geama į 15 dieny. Musų kancoroje galite susiszekėti lietuviszškai ir lenkiszškai. Atekite ir persiliudykite, kad mes per 25 metus su kožu apsiejome teisingai. Teipogi pardnodam tikietus ant visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinot kad mes priimam pinigus į depozitą bankos ir mokam po 3½ procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių ir virszaus, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Pačėti ir iszinti gali kožną dieną nuo 9 ryto iki 3 po pietų ir nuo 4—8 vak.

Naujai uždėta filija atsiranda po
Nr. 81 Grand st. Brooklyn, N. Y.

BENZIGER BROTHERS

36 38 Barclay st., NEW YORK, N. Y.

Iszdirbam **KARUNU, VELIAVU,** ir yvairiausių **ŽENKLELIU** Teipgi specializškai darome szilkinius ir auksinius **ISZ-SIUVIMUS.**

Ant pareikalavimo visados prisiusinsime prabas ir tavoru es, teipogi ir diče ilust ravota katalogą prisiusinsime u a. Baszky ant adriso:

Benziger Brothers,
36 & 38 BARCLAY STR., NEW YORK, N. Y.

NAUJAI INTAISYTA

„ZVAIGZDES“

★ SPAUSTUVE ★

Atlieka visokius drukoriszkus darbus gerai, pigiai ir greitai;

DRUKUOJA KNYGAS, CIRKULIORIUS, KONSTITUCIJAS DEL DRAUGYSZCIU, GROMATAS, VISITING, BUSINESS CARDS IR

VISUS KITUS DRUKORISZKUS DARBUS.

Kas darba paves, nesigrandys.

★ ★ ★

SPAUSTUVE YRA PO NUMARU

**223 ROEBLING ST.,
BROOKLYN, N. Y.**

Sveikata! -- Ilgas Gyvenimas

Teip visi sako, kurie perka valgius nuo **J. Krauczelluno**. Jo sztoras visada yra pripildytas szvieziais tavorais, kuriuos pardavineja daug pigiau kaip kiti. Užcėdyk pinigus ir su drutik savo sveikatą pirkdama valgius pas

I. Krauczeliuna.

118 GRAND STR.,

BROOKLYN, N. Y.

Extra! Extra! Extra!

Duoda žinoti visiem lietuviam tautieciuziam, juog nuo 1 Geguzio (Mojans) bus atidaryta mano nauja krautuve vyriszky siuty po Nr. 144 Grand str., Brooklyn, N. Y.

Asz esiu jum jau gerai žinomas, nes ilgą laiką laikiau krautuve vyriszky dmanų ant 48 Grand str., bet nuo 1 Mojanis iszskraustau ant 144 Grand str. ir per tai lig tam laikui turiu ant pardavimo daugelį siuty už labai pigią prekę. Kuris atsilankys nesigailės, nes apart pirkinio gaus da gerą dovana.

Naujos krautuves adresas :

Ellis S. Lewis

144 Grand str.

Brooklyn, N. Y.

FR. PUSTET & CO.

Atlikti visokius drukoriszkus dar-

bus del szvento Tevo ir szv.

Ritu Kongregacijos.

Iszduoda ir parduoda knygas visokiose kalbose, kaip tai: lotyniszkoje, prancuziszkoje, angliszkoje, vokiszkoje, lenkiszkoje, lietuviszkoje ir kitose

Dirba pas save ir pargabena isz uzmarės visokius baznytinius daiktus kaip tai: arnotus, kopas, kielikus, liktorius, szventuju stovyklas ir t. t.

Telpgi parduoda Szkaplierius, Razanczius, Ignosellus ir visokius szventuju paveklus.

Visus daiktus laiko ko geriausius, o parduoda ko pigiausia.

52 Barclay str.

New York.

TELEPHONE 4548 COTLAND.

Turi ofisius skolas, Ryme, Ratisbenoje, Cincinnati ir New York'e.

The Lowe Painless Dental Parlors.

Geriausi Dentistai, nes trunkia dantis be jokio skaudėjimo.

Mes teipgi įdedame visą setą dantų sekanczią

Aucsinis dantis 22 kar. \$5.00

Visas dantų setas \$5.00

Užpylimas auksu \$1.00

Isztraukimas 150c.

Visą savo darbą gvarantuojam ant 10 metų.

Maloniai priimam moteris. Ipač mančagiai patarnausime "Žvaigždės" skaititojams.

Mes isztrauksim dantų dovana, jei reikalusit ko daugiau.

Mes ofisius laikome ant:

726 Grand St. Cor. Graham Ave. Brooklyn.
123 E. 11 th St. Near Lexington, Ave. N. Y.

10-12-14 stchester Ave. New York.

Sveikatos Namai ir Ligonbutis

del Moteriu, o ypatingai esant sunkiose dienose.

Mes apsiijam isgydyti kiekviena moterj visokiose ligose, ne darant operacijas. Mes uztikrinam kiekviena moterj, juog viska atliekame be mažiausio skaudėjimo su didžiausia storone su pagelba mokity gydytoju lavinusių per 20 metų Europoje, profesorij, moteriu gydytoju ir geriausiu daziruotoju.

Uztikrinam, juog kiekviena liga uzlaikysime slapybėje. Jaigu kurią ne galėtume isgydyti, bus sugražiti pinigai.

Atskayimus ant laiszkų duodame knuoogreicizavimai. Ligonius šanseznius Chicagoj, arba nuo trukio stacijas, parsivežam karietoje. Tik, žinoma, turite duoti apie savo pribuvimą žinoti pirmiau.

Examinuojame kiekviena uždyką ir stengemes kiekvienam užganapadyti.

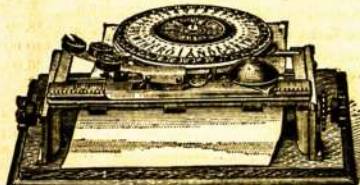
Norėdamas geriau viską dasizinti, atsiszuk ant szio adreso :

Dr. PALMER, Sekretorius

3512 So. Malstead str.

Chicago, Illinois.

Drukuojamas ir raszomos maszinos,

Esazoma maszina (typewriter) turi turėti kiekvienas žmogus ar privatas ar kupczius, nes laiszkas pasrasztytas su raszoma maszina gražel iszrodo ir kiekvienas gali jį perskaityti. Mes turime raszom maszinių visokių prekių kaip tai: už \$1.00 už \$1.50, už \$3.50, už \$5.00, už \$6.50; už \$10 ir branzentų. Mes telpij parduodamj visokius tavorus, angliszkas knygas ir B-tiviszkas, lonkiszkas Biblijas ir Naujus Testamentus. Biblijų turime daugj u kaį szimta kalbų. Jeigu kas nori gaut katalogą ar atsakymą ant gromatos turi jėdėti už 2c. stėmpą.

NOVELTY SUPPLY CO.,

P. O. Box 352, Louisv

Dykai 14 pukių dovann! Tokio pigumo dar nelekdes negirdėtai! Ateiki pažilare, pažilurejims nieka nekastėja.

Dabar mes paleidžiame turgan geriausj laikrodėj: TIKRA AMERIKISZKA; 14k. su dvigubais paausnotais lūkestais, ausuke užkamas ir nustatomas, vyriškas ar moteriškas, su TIKRA AMERIKISZKA MAŠINERJA, pilnu akmenu, R.R. garantuotast nke/luotais viduriais, išduodame rašytj GVARANCLIA ANT 30 metų; pagal iszalvadą ir geruma toki laikrodėli visados gali lyginti prie \$40 vertės aukso LAIKRODELIO. Visiems pukių laikrodėliu mylėtojams mes duosime begyje 60 dienu pukius prezentus: 1 VENN MRIU FUTU PYYKę su dideleg uke ir gintariniu cibuku, ver tes \$1.50; 1 GRYNU MARIU PUTU CIGARNYČIA, vertės 75c.; 1 nikeline BRIZUKAMAS pežute, 25c.; 1 dailu auksuota DICKENS LENCUCIOLI su Cameo kabutu \$1.50; 1 puike auksuota SAUOTE, \$1.00; 1 pora pukių AUSKARI, dalmantais sodintu \$1.00; 1 pul ke SPILKA, iszodinta branzkaliniais 40c.; 1 pora paausnotu kolonijnu su pamuterio virszais 40c.; 1 pora rankovems guziku su pamuterine apaze 30c.; 3 kalneriams guziku su pamuterio apaczia 50c. ir 1 puike in krutinė saugate su dideliu akmenu 75c. Laikrodėli 14 dovann situacijame C.O.D. už \$4.98 apmokėdam telpij ir expreso kasztus; siuntini galite iszgeminiuoti ant expreso ir jei nepatikti, sugražinkite mums atgal musu kasztais. Kur nesiranda expreso ofisias, \$4.98 turbi but prisilnasti drauge to orderui. Jeigu kas prisilns pinigus drauge orderui, aus dar extra dovana puike lonktini pelli; daktus mes prisilnuziame tada p o pacia, užregistravę savo kasztais. Jeigu pirksi ant syk 6 laikrodėlius, ausi viena laikrodėli su visoms doranoms dykal. Parasyk, ar nori vyriška laikrodėli ar moteriška. Jeigu moteriška, tad vietoje vyriško Dickens leuciuolio mes parsilnme moteriška 50 colliu ligio auksuota Lorgnette lenciuoli. Išsyki kate szendie kos iszpardavimas neisziabalgas. Adresnot: Atlas Jewely Company,

46 Metropolitan Bldg. Chicago, Ill.

„KATALIKAS“

Lietuviszkas Sanvairtinis laikrasztis.

Iszeina Chicago, Ill.

Kasztuotuo ant metu \$1.50.

Norinti uzsisraszyt, tu ri adresuoti:

Katalikas Publishing Co.,
3222 Auburn Avs.,

Chicago, Ill.

Daktaras

isz Lietuvos!

Dr. Med. Leon Choruzj.

52 ELDRIDGE Str. New York.

Tarp Canal ir Hester ulycziu,

OFISO VALANDOS

Nuo 8 iki 10 isz 12-10

Nuo 2 iki 3 po piet

Nuo 6 iki 8 vakare

Telephone 3997 Spring

Tikrai gryna

altorius Vyna

GAUSITE PAS

BARNSTON Tea Co

6 BARCLAY STR.

New York'e.

Importuota ie rusiezka arbata, kava ir visoki vyna.

PALACE HALL, HENRY GERKEN Prop.

89 - 93 GRAND Str., B'klyn. N. Y.

Svetainė parsamdoma dėl veseliju,

balių, koncerty ir t. t.

Gėrymai geriausj ir už pigiausj prekę.

AR ESU KURCIZAS??

Vieji urtiniai ir ausos gretelės dabar yra iszgydomi su pagelba naujju musu iszradimj. Tik kurcizais gimę negali būti agydyti. UZIMJ savo ligę, iszgeminiavimas randa dykal, Gaulytis ausis iszgydyti visais madais kasztais. Dr. Dalton Aural Institute, 594 LL Chicago

CAECILIA HALL,

GEO. SCHMIDT, PROPRIETOR.

UZAIKO VISOKIUS GėRYMUS, KAIP TO

U VYNA, SZNAPSA IR ALU.

No. 101 & 103 Grand Street,

Brooklyn, N. Y.

Telpij yra puki salė dėl mitingų, vasa-

lijų ir teip visokių susirinkimj.

Craton Sav. Juozapo ir sv. Kazimiero

draugystės laiko czion savo susirinkimj aus.

Dirva! Dirva!

Iszeina keturis sykius ant metų pavidale storos knygos.
 Sėjmet iszejo arba iszeis sekancijos knygos:
 „Oszkabilių Dainos“, surinktos d-ro J. Basanaviciaus, 2 tomu
 \$ 1.50. — „Izdų Sala“, labai uzimanti apysaka, \$ 1.00. — „Lietuvisz-
 kos Pasakos“, surinktos d-ro J. Basanaviciaus, 2-as tomas \$ 1.50. —
 Kas uzsiraszys „Dirva“, tas visas tas keturis s knygas gaus tikrai
 uz 2 doleriu. — Pinigus siusti reikia ant szitokio adreso:
 Rev. A. Kaupas, 114 Theodore St. Scranton, Pa.

Sztoras, kuriame perkantis labiausiai uzganedintas buna.

Gorman's

ESTABLISHED 1857
 229-235 GRAND ST. BROOKLYN, N.Y.

Vasariniai tavorai:

Nereikalaukite jieszkoti kur pirkti vasarinių apdaru,
 kad jus galite czia gauti ir uz zemiausia preke, pertad kad
 mes laikome yvairiausia gatzungi, tad turesit isz ko pa-
 siskirti.

Nekuriuos czionai paduodam:

- Naujos plonos drobės gražiausio surinkimo modeliu, po 44c.
- Satina, driznotos plonos drobės, naujos ir labai madingos
 ir puikios gatzungo 10c.
- Paprastos daztos plonos drobės visokių dazų, jaa ne-
 daug — szite iszsilbimo po 10c.
- Moteriszkosios namines bluzos, gražiai iszsiuvinetos už-
 pakalyj ir priszakyje, melinos ir gražiai taudonos,
 teipogi yvairiai driznotos, su placiomis rankovė-
 mis, visokio didumo, po 79c.
- Moteriszkosios gražios apugotos drobinės bluzos, užpa-
 lyj ir priszakij gražiai iszsiuvinetos, su kalnierium
 ir naktaiža, po 98c.
- Moteriszkosios baltos drobinės bluzos, iszsiuvinetos dai-
 liai priszakij ir užpakalyj, su karunkaitėmis —
 labai gražios, po 98c.

JOHN J. GORMAN,

229-235 Grand Str.,

Brooklyn, N. Y.

JAMES J. MCGINTY

LAIODOJAS LAVONU IR BALSAMAVOTOJAS
 PRIE LIETUVISZKOS PARAPIJOS BROOKLYNE.

Laiduoja

visokių
 kapiniu.

PARSAMDO KARIETAS ANT SZERMENU, VESELIU IR
 KITUOSE REIKALUOSE LABAI PIGIAL

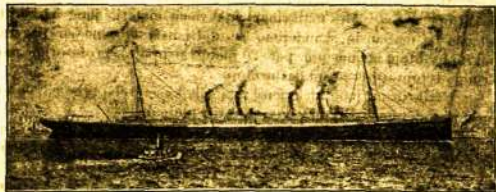
Gyvenimas ir kancelarija po No. 72 South 2-nd Str.
 Stenja po No. 76 South 1-st Str., Brooklyn, N. Y.

Stenja atvара diena ir nakti.

Telefonas 539 Williamsburgh.

BISCHOFFS-BANKING-HOUSE

uzdeta 1848 mete
 Name Staats-Zeitung, prie uzvalavimo ant Brooklyno tilto, New-York
 Sineziame pinigus į visas daliai svieto pigal, saugel ir greitai

ISZDUODAME SZIPKORTES IN EUROPA IR ISZ EUROPOS
 Bankoje savo visados laikome daugybe pinigų dėl iszmainymo, kaip tai:
 Maskolijos rublij, Vokietijos markių, Austrijos guldenų ir t. t.

DABARTINE PREKE SZIPKORCZIU:

- Isz New Yorko į Bremą ant Expreso \$35.00, ant reguliariszko \$31.00
- „ „ „ į Hamburgą ant Expreso \$33.00, ant regul. \$30.00
- „ „ „ į Antverpą \$29.00, ir į Rotterdamą \$29.00
- Isz Bremo į New Yorką ant Expreso \$40.50, ant reguliar. \$38.50
- „ Hamburgo „ „ „ \$42.00 „ „ \$40.00
- „ Antverpo „ „ „ \$33.50, isz Rotterdamo \$36.00.

Dabar sineziame pinigus tiesiog į namus.

100 rublij	uz \$52.50	50 rublij	uz \$26.50	40 rublij	uz \$21.25
30 „	„ \$16.00	25 „	„ \$13.38	20 „	„ \$10.75
15 „	„ \$8.18	10 „	„ \$5.50	5 „	„ \$ 2.88

Dėl arteinės žinios raszų į

Bischoffs Banking House.

2 Centre str. (Staats-Zeitung Building, New-York)

Nedėlioje Banka atvара nuo 10 iki 12 r. val.

LIETU VISZKA APTEIKA IR BROOKLYNO PACZTA, (S. S. No. 23.)

Pilna visokių aptiekoriszku tavoru. Turis visokiu Europisz-
 ku ir Amerikiszku gyduoliu, kaip tai teisingiausia lietu-
 viszka TRAJANKA ir teip visokių žoliu, szknu — ko-
 kiu ant svieto randasi ir nuo visokių ligu.

Aptiekoj visada galima szankti daktara uz dyka.

Atsisaucantiems per gromatą apraszantiems savo ligą
 duoda rodas ir prisiluncze gyduoles per paczta arba ex-
 pressą. Aptiekoj galima susikalbet lietuviszka, lenkisz-
 ka, rusiszka, vokiszka, angliszka ir visokiom kalbom.
 Receipts sudedam nuo visokių daktaru Amerikiszku ir
 Europiszku.

Money Orders ir registravtos gromatas galite siust isz
 czionais.

R. M. & P. ULLRICH.
 Pharmacist.

64 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

TELEPHONE CALL 1426 WILLIAMSBURGH